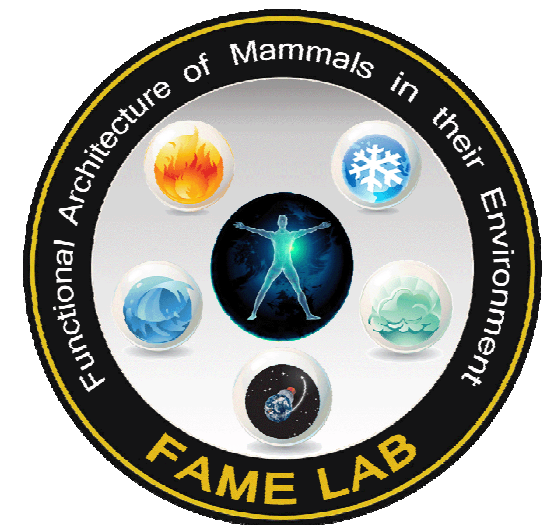
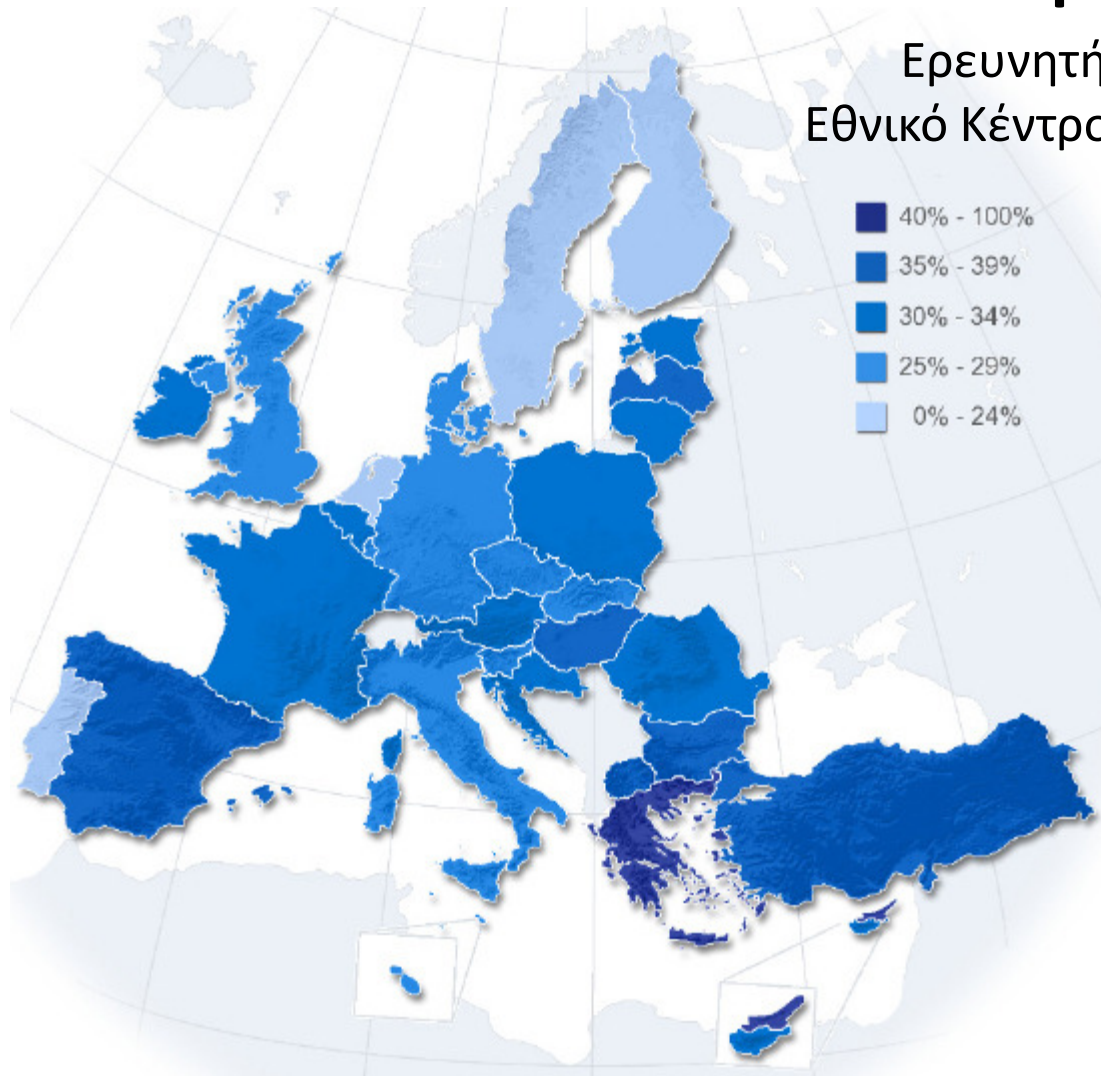

ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ

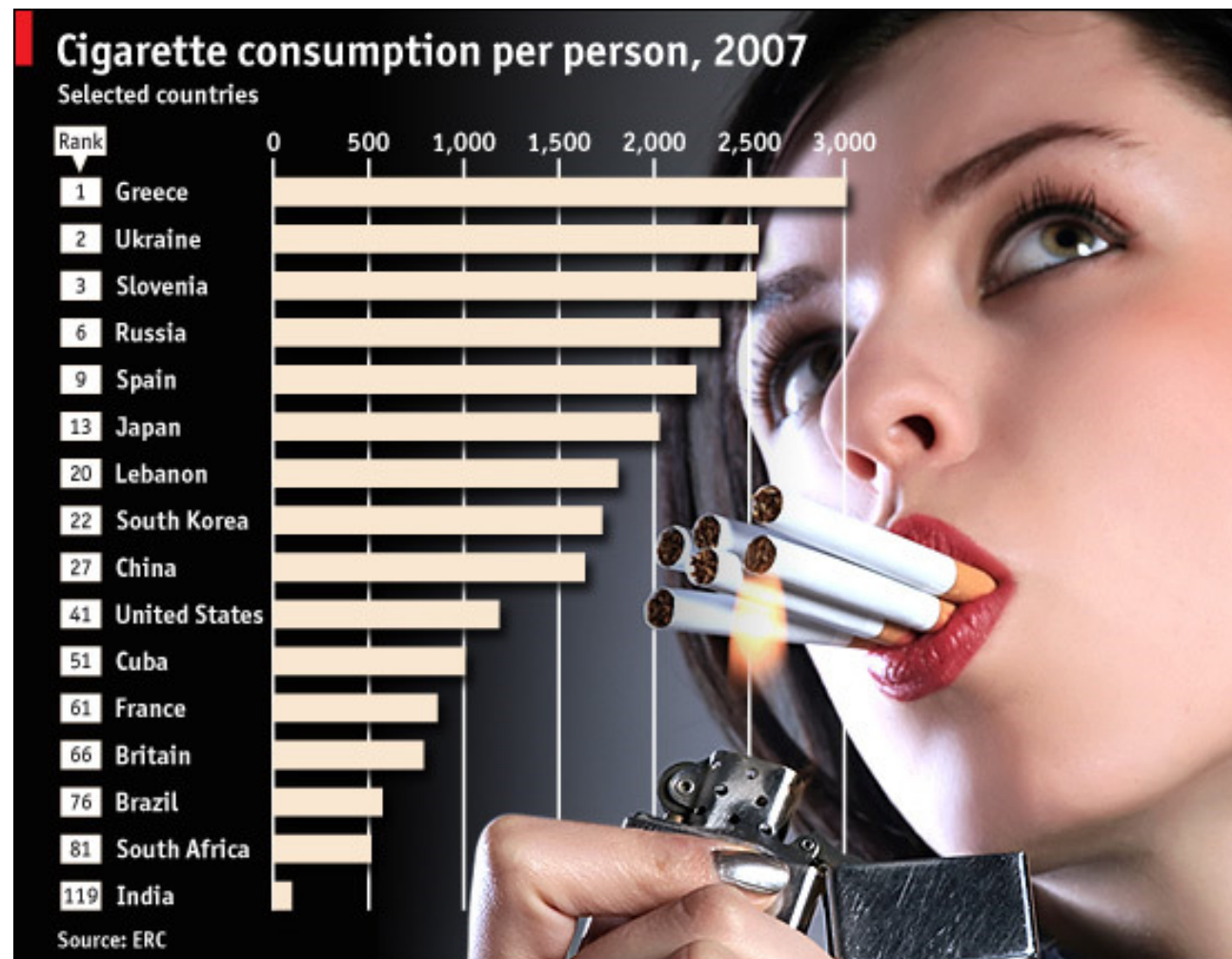
Δρ. Ανδρέας Φλουρής

Ερευνητής Περιβαλλοντικής Φυσιολογίας
Εθνικό Κέντρο Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης

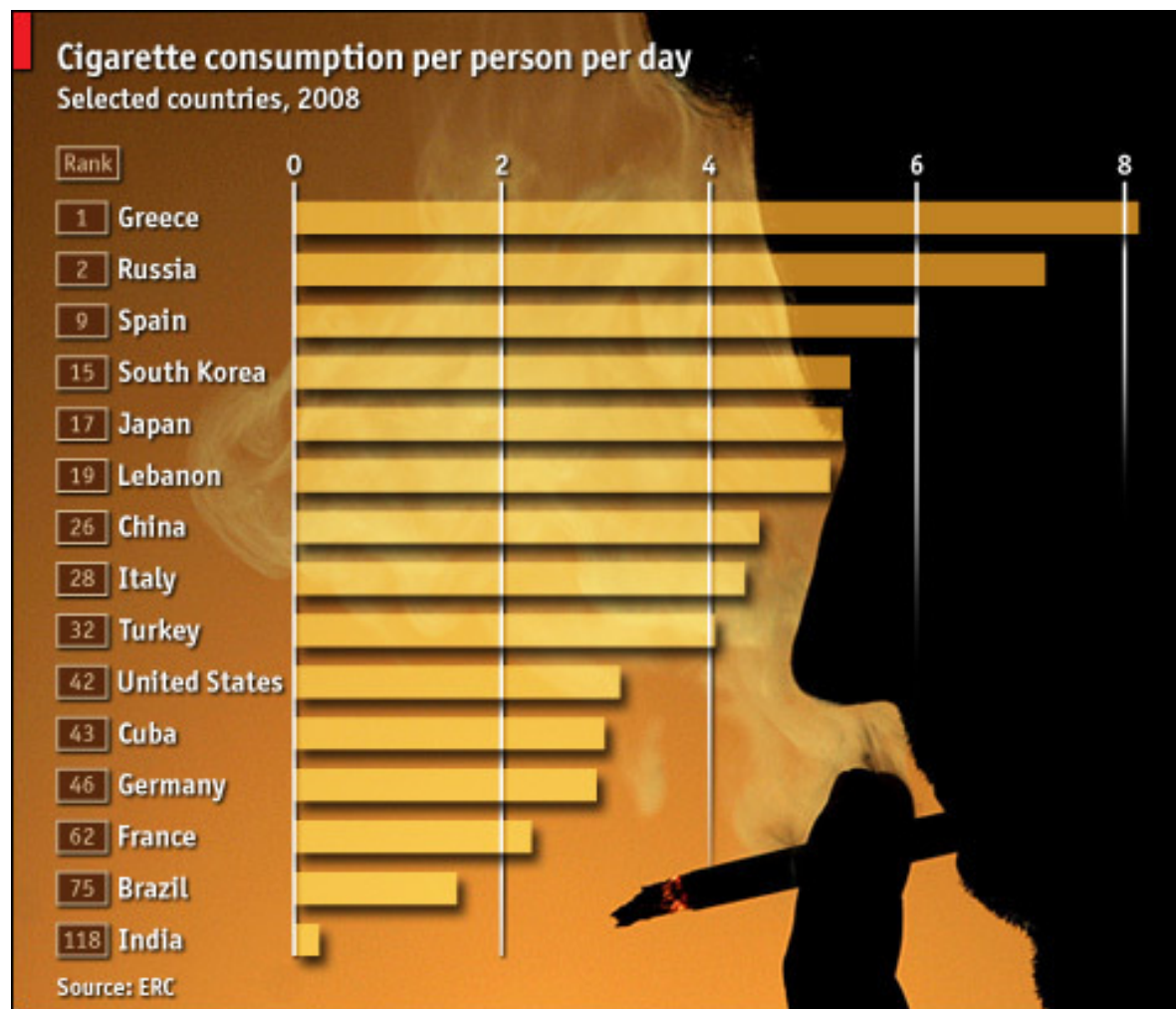
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

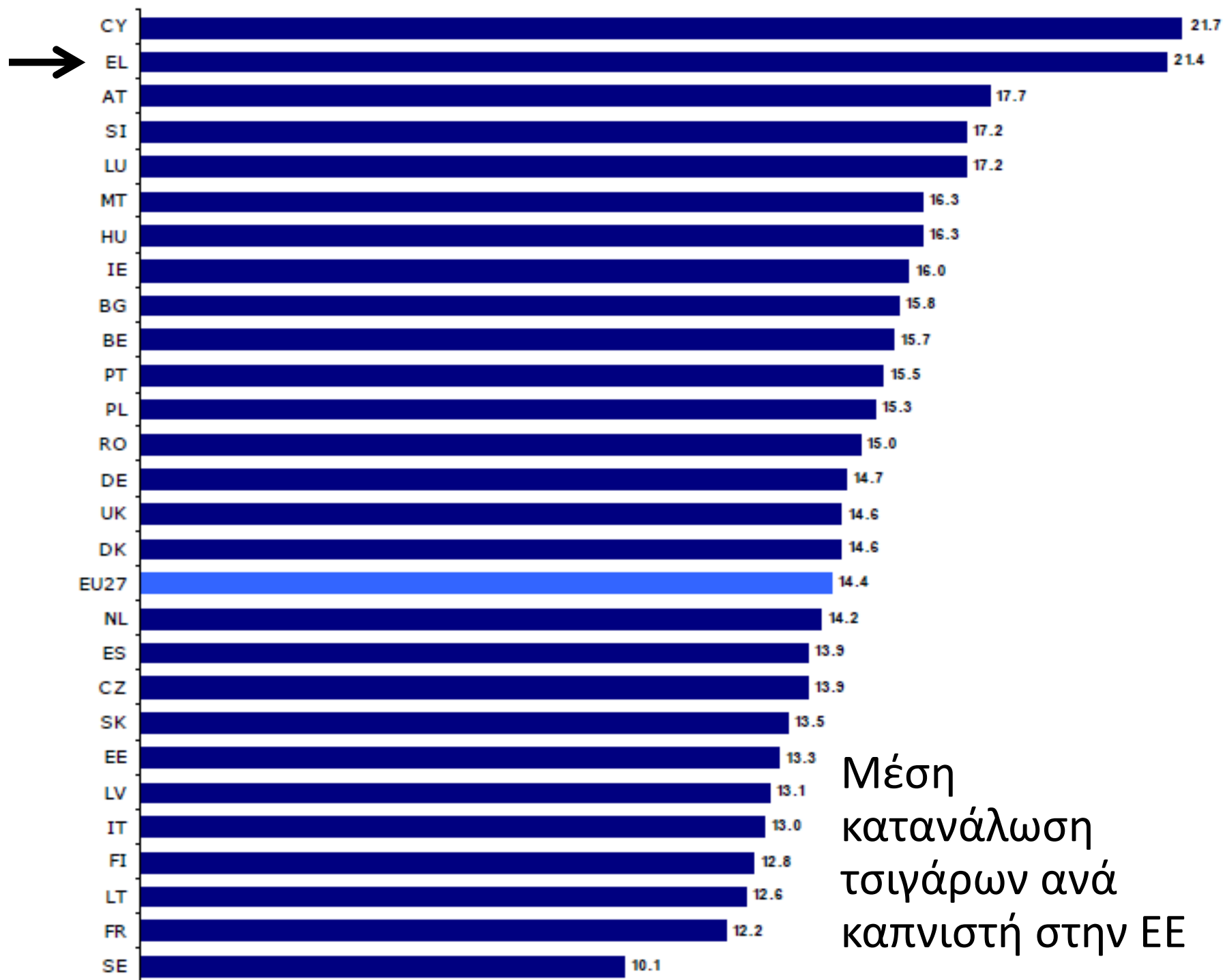
ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΤΣΙΓΑΡΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΓΙΑ ΤΟ 2007

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

ΑΤΟΜΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΤΣΙΓΑΡΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΓΙΑ ΤΟ 2008

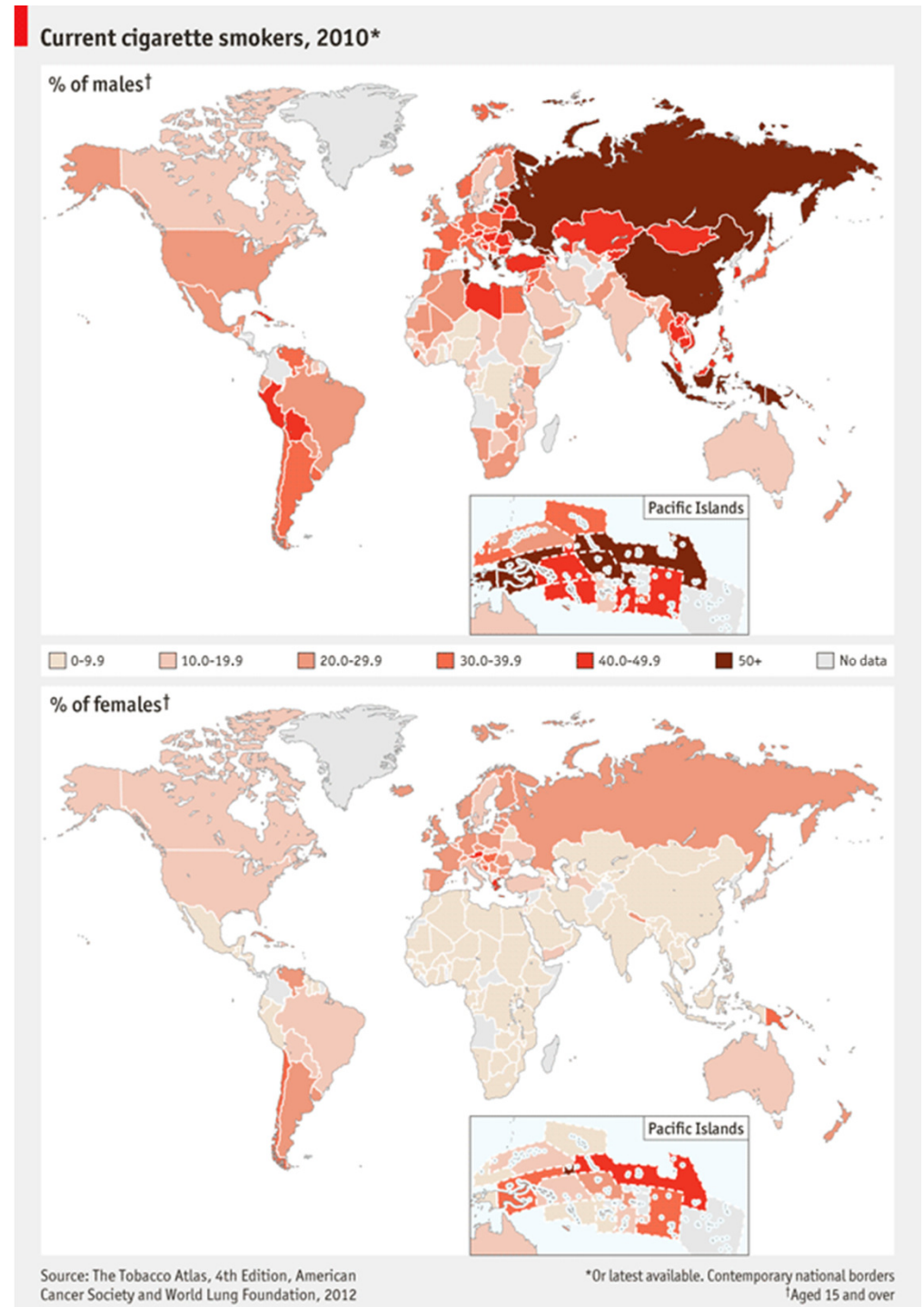

Μέση
κατανάλωση
τσιγάρων ανά
καπνιστή στην ΕΕ

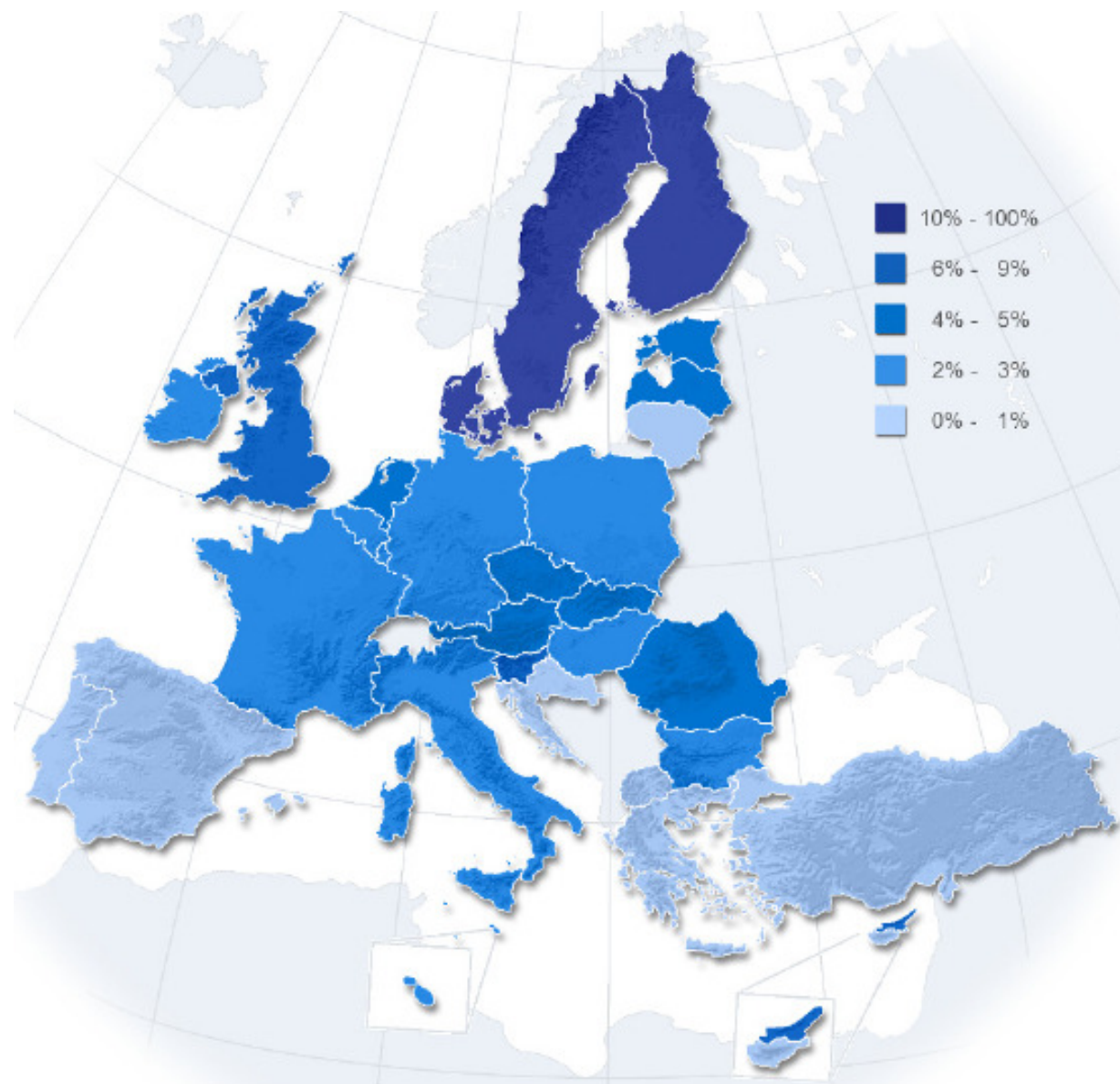
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

- Πτώση επιπολασμού 1990-2009 κατά **26%** στο δυτικό κόσμο
  - αντι-καπνιστικές εκστρατείες
- Αύξηση επιπολασμού 1990-2009 κατά **57%** σε Αφρική και Μέση Ανατολή

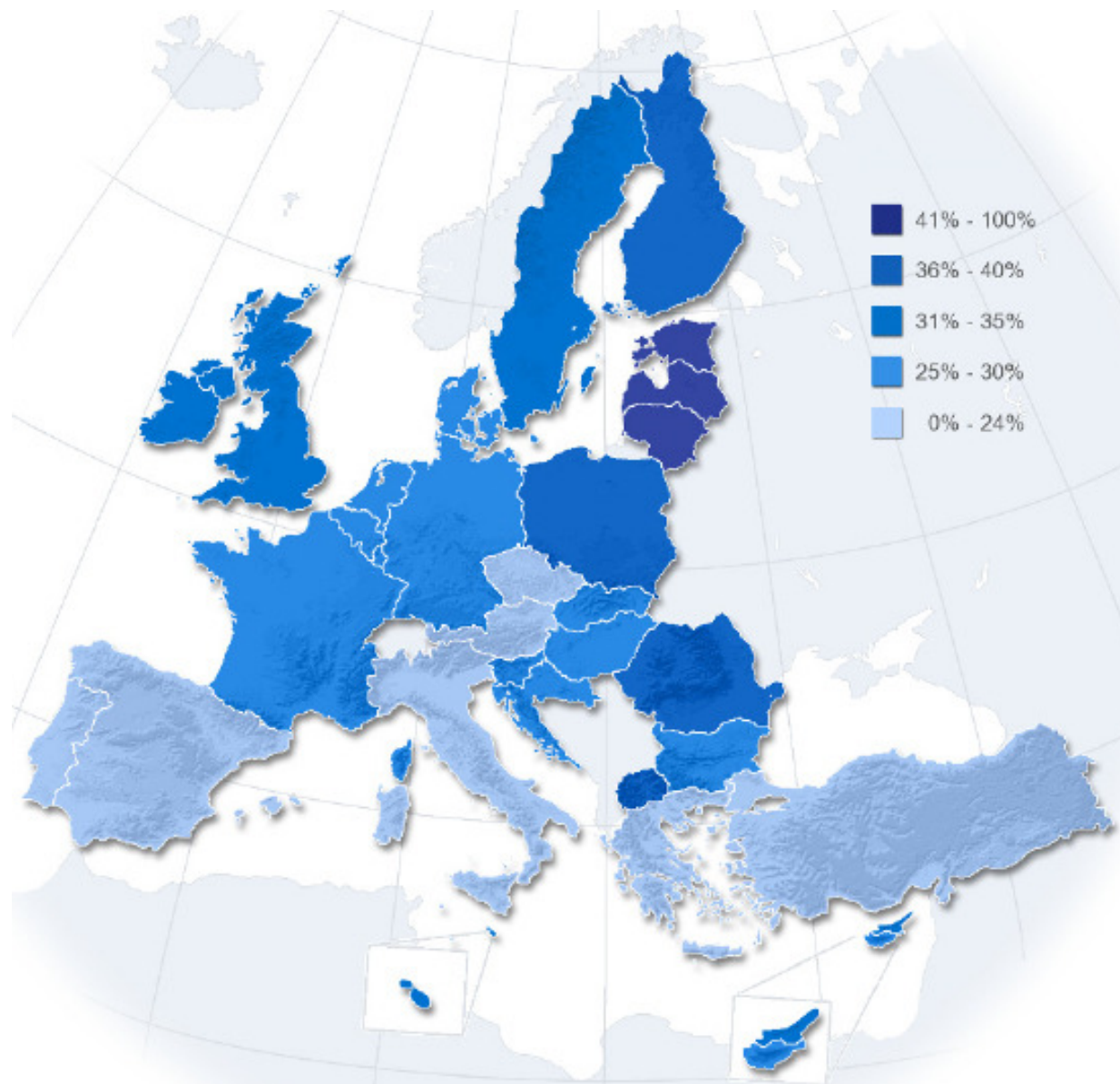
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

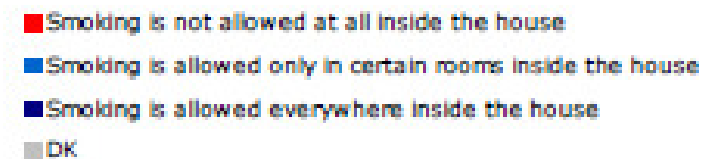
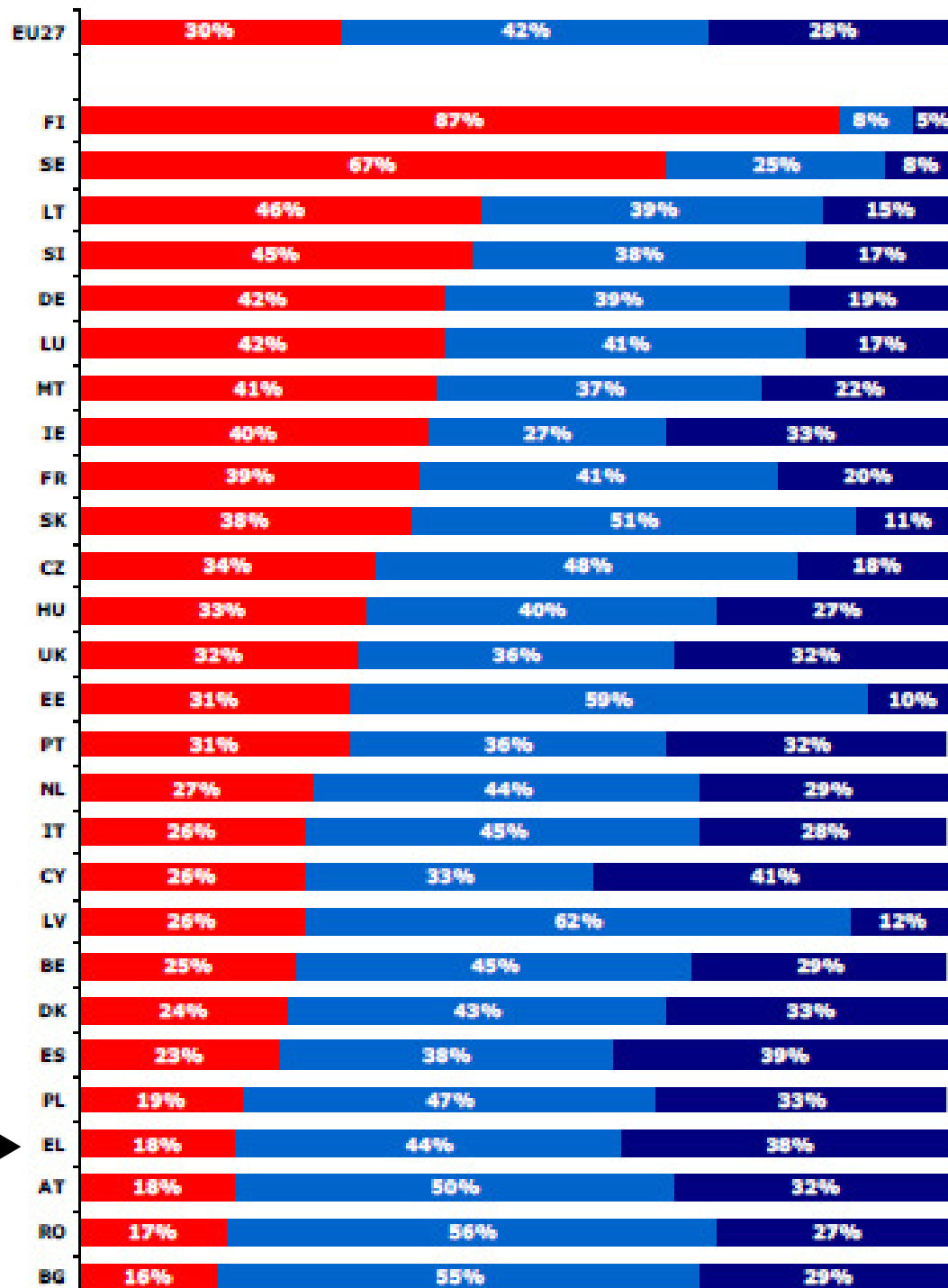
ΧΡΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ (Π.Χ. ΗΛΕΚΤΡ. ΤΣΙΓΑΡΑ) ΓΙΑ ΤΟ 2010

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

% ΚΑΠΝΙΣΤΩΝ ΠΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΑΝ ΝΑ ΚΟΨΟΥΝ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΤΟΥΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥΣ 12 ΜΗΝΕΣ
ΓΙΑ ΤΟ 2010

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

Risk Factors

Tobacco is the only risk factor shared by all of the four leading noncommunicable diseases.

	Tobacco Use	Unhealthy Diets	Lack of Physical Activity	Harmful Use of Alcohol
CARDIOVASCULAR	☒	☒	☒	☒
DIABETES	☒	☒	☒	☒
CANCER	☒	☒	☒	☒
CHRONIC RESPIRATORY	☒	☐	☐	☐

source: Tobacco Atlas, 4th edition; tobaccoatlas.org

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

Health Risks of Smoking During Pregnancy

Mother

- Abruptio placentae
- Placenta previa
- Premature rupture of membranes
- Premature birth
- Spontaneous abortion/
miscarriage
- Ectopic pregnancy

Fetuses, Infants, Children

- Stunted gestational
development
- Stillbirth
- Sudden Infant Death
Syndrome (SIDS)
- Reduced lung function and
impaired lung development
- Asthma exacerbation
- Acute lower respiratory infection;
bronchitis; pneumonia
- Respiratory irritation;
cough; phlegm; wheeze
- Childhood cancers
- Oral cleft

source: Tobacco Atlas, 4th edition; tobaccoatlas.org

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

How Tobacco Harms You

Eyes
Blindness (macular degeneration)
Cataracts
Stinging, excessive tearing and blinking

Ears
Hearing loss
Ear infection

Nose
Cancer of nasal cavities and paranasal sinuses
Impaired sense of smell

Heart
Coronary thrombosis (heart attack)
Atherosclerosis; damage and occlusion of coronary vasculature

Chest & Abdomen
Possible increased risk of breast cancer
Esophageal cancer
Gastric, colon, and pancreatic cancer
Abdominal aortic aneurysm, peptic ulcer (stomach, duodenum, and esophagus)

Hands
Peripheral vascular disease; poor circulation (cold fingers)

Male Reproduction
Infertility; sperm deformity; loss of motility; reduced number
Impotence

Skeletal System
Osteoporosis
Hip fracture
Susceptibility to back problems
Bone-marrow cancer

Circulatory System
Buerger's disease (inflammation of arteries, veins, and nerves in the legs)
Acute myeloid leukemia

Brain & Psyche
Stroke (cerebrovascular accident)
Addiction/withdrawal
Altered brain chemistry
Anxiety about tobacco's health effects

Hair
Odor and discoloration

Mouth & Throat
Cancers of lips, mouth, throat, larynx, and pharynx
Sore throat
Impaired sense of taste
Halitosis (bad breath)

Teeth
Periodontal (gum) disease; gingivitis; periodontitis
Loose teeth, tooth loss
Root-surface caries, plaque
Discoloration and staining

Lungs
Lung, bronchus, and tracheal cancer
Chronic obstructive pulmonary disease (COPD); emphysema
Chronic bronchitis
Respiratory infection; influenza; pneumonia; tuberculosis
Shortness of breath; asthma
Chronic cough; excessive sputum production

Liver
Liver cancer

Kidneys & Bladder
Kidney and bladder cancer

Skin
Psoriasis
Loss of skin tone; wrinkling; premature aging

Female Reproduction
Cervical cancer
Premature ovarian failure; early menopause
Reduced fertility
Painful menstruation

Wounds & Surgery
Impaired wound healing
Poor postsurgical recovery
Burns from cigarettes and from fires caused by cigarettes

Immune System
Impaired resistance to infection

Legs & Feet
Peripheral vascular disease; cold feet; leg pain; gangrene
Deep vein thrombosis (DVT)

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

Deadly Chemicals in Tobacco Smoke

Tobacco smoke contains more than *7,000 chemicals* and compounds. Hundreds of these are toxic, and at least *69 are cancer-causing*.

Acetone	As Found in Tobacco Smoke Includes	Paint Stripper
Acetylene		Welding Torches
Arsenic		Ant Poison
Benzene		Napalm
Butane		Lighter Fluid
Cadmium		Car Batteries
Carbon Monoxide		Car Exhaust Fumes
DDT		Insecticide
Formaldehyde		Embalming Fluid
Hydrogen Cyanide		Lethal Execution by Gas
Lead		Old Paint, Leaded Gasoline
Methanol		Rocket Fuel
Nicotine		Cockroach Poison
Phenol		Toilet-Bowl Disinfectant
Polonium 210		Nuclear Weapons
Toluene		Industrial Solvent
Vinyl Chloride	Plastics	

source: Tobacco Atlas, 4th edition; tobaccoatlas.org

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

RESEARCH SAYS:

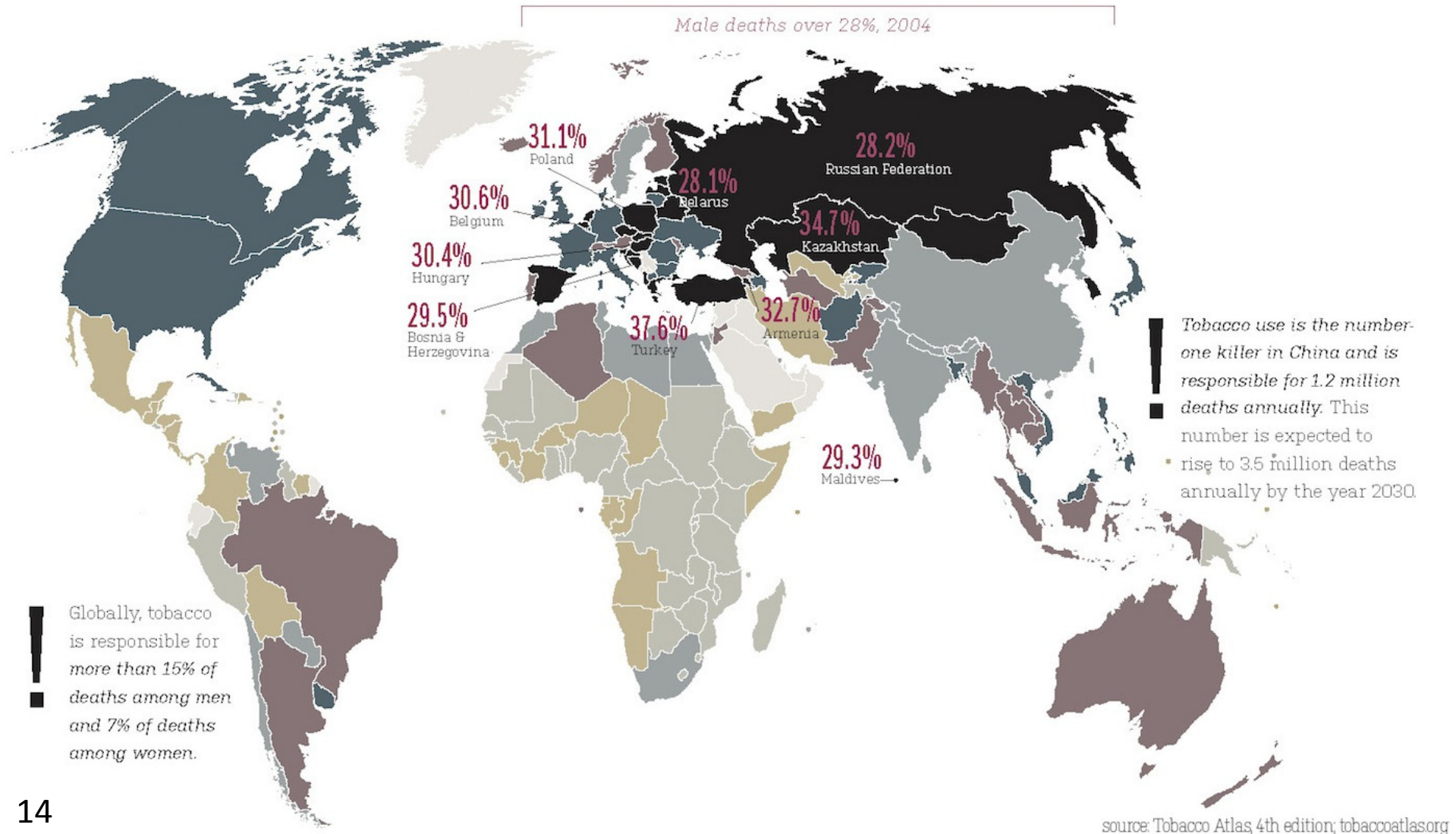

“To date, no tobacco products have been scientifically proven to reduce the risk of tobacco-related disease, improve safety, or cause less harm than other tobacco products.”

Food and Drug Administration, US, 2011

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

Male Deaths

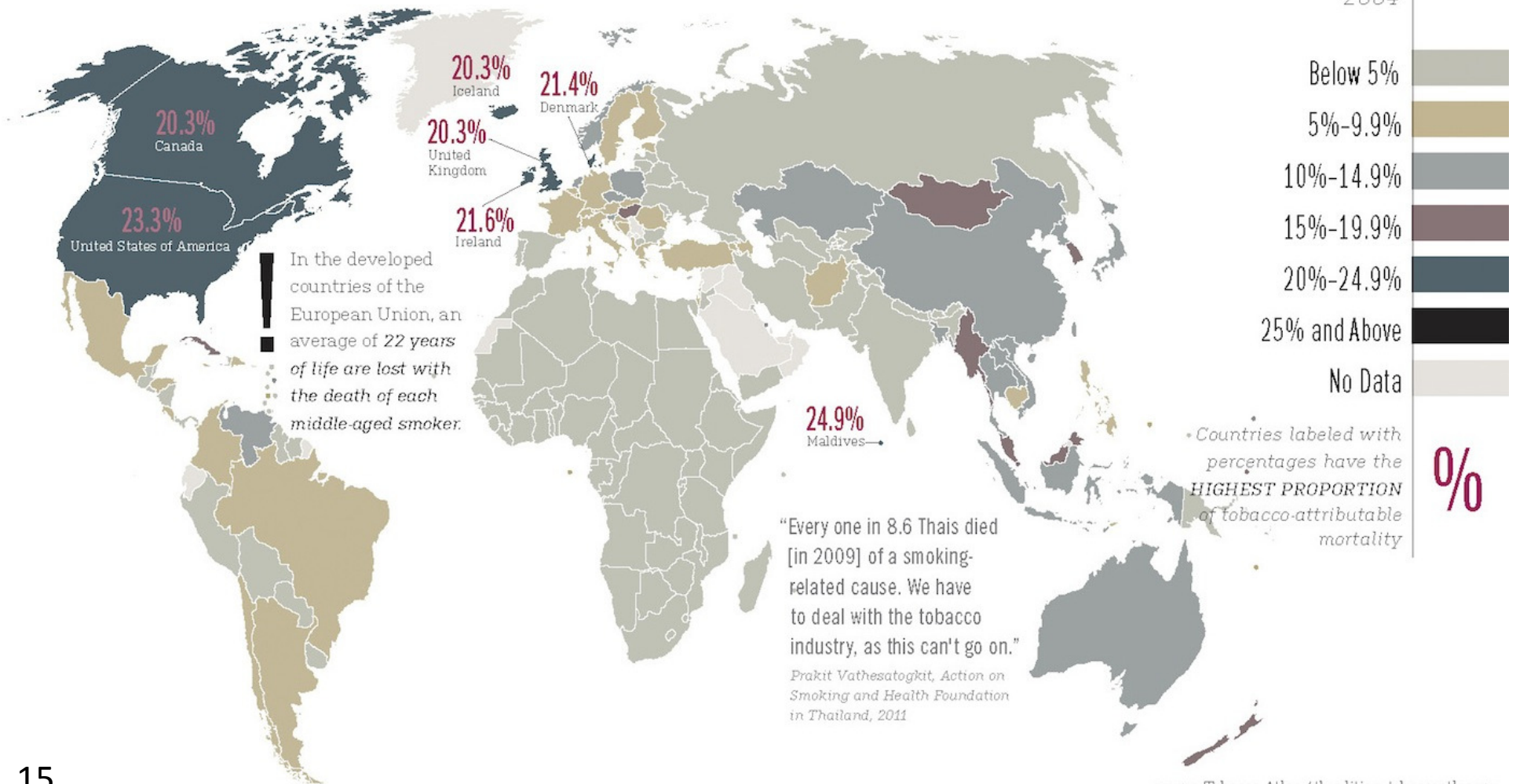

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

Female Deaths

Female deaths over 20%, 2004

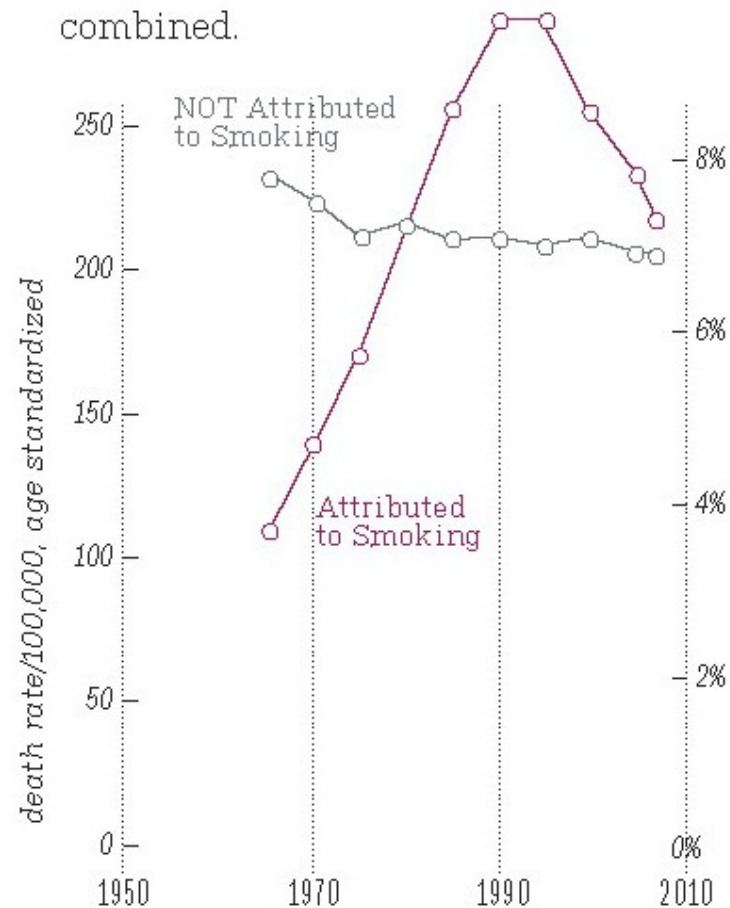

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

Male Cancer Mortality

Poland, ages 35–69, 1965–2010

In Poland, cancers caused by smoking were responsible for more deaths in middle-aged men than all other cancers combined.

source: Tobacco Atlas 4th edition; tobaccoatlas.org

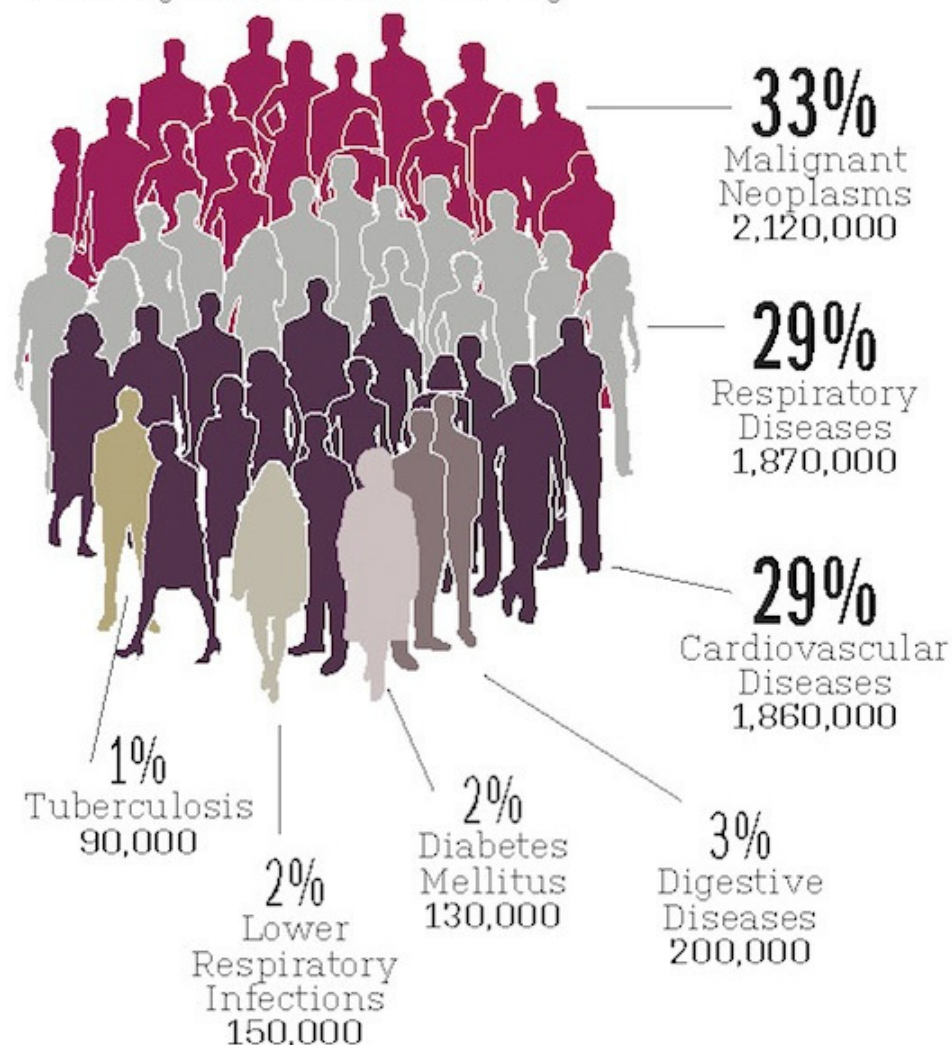
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

- Πρόβλεψη: 6.420.000 θάνατοι μόνο για το 2015

Projected Global Tobacco-Caused Deaths

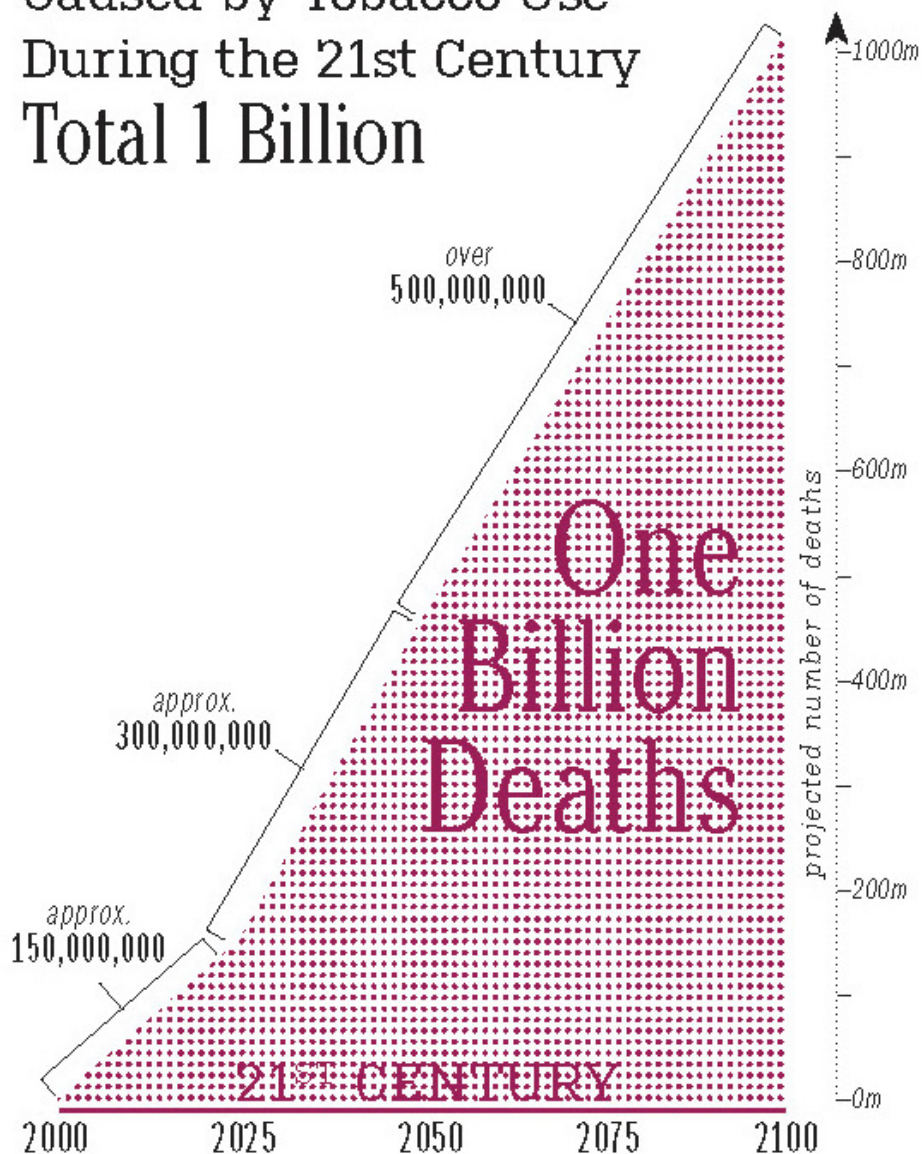
By cause, 2015 baseline scenario

Totals might not sum due to rounding.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

Projected Deaths
Caused by Tobacco Use
During the 21st Century
Total 1 Billion

ADVOCATES SAY:

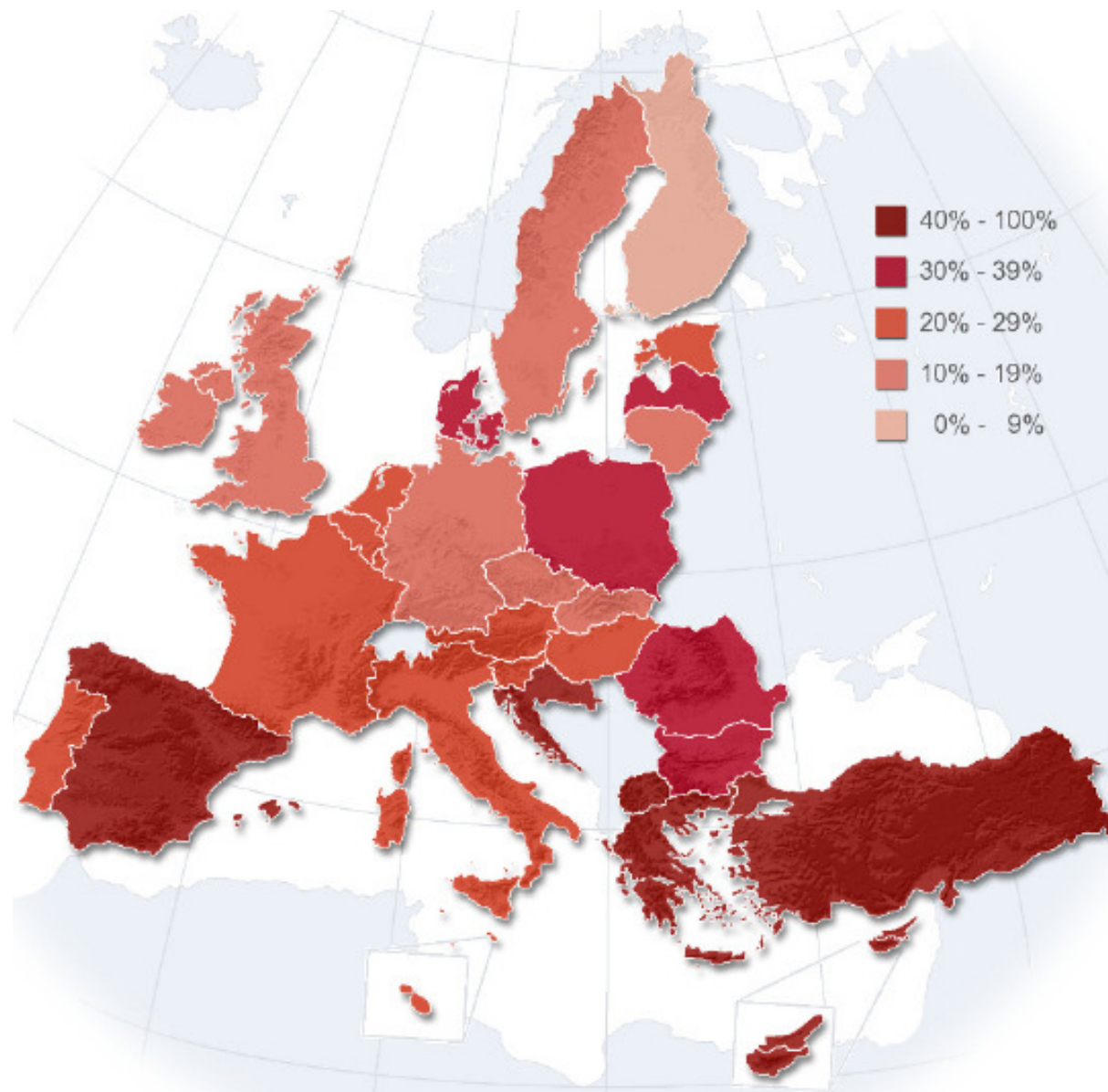
“Dying from smoking is rarely quick...
and never painless.”

Anti-smoking campaign, New York City, US, 2011

ΠΑΘΗΤΙΚΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

% ΣΠΙΤΙΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΠΙΤΡΕΠΟΤΑΝ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΟ 2010

Περιεχόμενα
Κρήτη
Ελλάδα/Κόσμος
Αθλητισμός
Πολιτισμός & Διασκέδαση
Επιστήμη & Τεχνολογία
Εκπαίδευση
Οικονομία
Υπαιθρος
Προεκτάσεις
Πληροφορίες
Υπηρεσίες
Αφιερώματα
Pets Life - Κατοικίδια
Ψηφοφορία
Το θε άρθρο να κληθεί ο

Δημοψήφισμα για το τσιγάρο στο Ηράκλειο Πρωτοβουλία των καταστηματάρχων

Δημοψήφισμα σχετικά με την απαγόρευση του καπνίσματος ξεκινούν οι ιδιοκτήτες μπαρ, προκειμένου να εκφραστεί όπως λένε η λαϊκή δυσαρέσκεια για τον αντικαπνιστικό νόμο που ζητούν να τροποποιηθεί.

Ψήφο στο δημοψήφισμα, δεν καλούνται να δώσουν μόνο οι πολίτες αλλά και οι τοπικοί φορείς, που όπως τονίζει ο κ.Τσακίρακης, οφείλουν να πάρουν σαφή θέση για το μείζον θέμα που έχει ανακύψει. Ειδικότερα όπως εξηγεί ο σύλλογος θα απευθυνθεί στον περιφερειάρχη, τους βουλευτές, τους δημάρχους, τους εκπροσώπους φορέων, οι οποίοι θα πρέπει ευθέως να τοποθετηθούν και να αγωνιστούν στο πλευρό του συλλόγου έμπρακτα, μέχρι να δικαιωθεί.

Ο ίδιος σημειώνει ότι παράλληλα προχωρά και σε πανελλαδικό επίπεδο η διαδικασία της προσφυγής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στην οποία θα συμμετέχει και το Ηράκλειο, αφού ο σύλλογος θεωρεί ότι ο περίφημος αντικαπνιστικός νόμος, είναι βαθιά αντισυνταγματικός. Πρέπει να δίδεται εναλλακτική λύση στα καταστήματα να επιλέξουν πώς θέλουν να λειτουργούν, και όχι να αναγκάζονται να αποδεχτούν τη γενική απαγόρευση του καπνίσματος, που οδηγεί δεκάδες επιχειρήσεις στον όλεθρο...

Στατιστικά Άρθρου

Αρθρογράφος:
Πατρίς

Ημερομηνία δημοσίευσης:
21/10/2010

Εκτύπωση Άρθρου

Αποστολή με email

Προσθήκη στ' Αγαπημένα

Αναζήτηση

Αναζήτηση στις ειδήσεις του patris.gr

Αναζήτηση

Ο Μ Ο Σ Π Ο Ν Δ Ι Α

Π Α Ν Ε Λ Λ Η Ν Ι Α

Ε Σ Τ Ι Α Τ Ο Ρ Ι Κ Ω Ν

to smoke
or not to
smoke?

η επιλογή
είναι δικαίωμα

Το κάπνισμα βλάπτει σοβαρά την υγεία
**ΟΙ ΚΑΘΟΛΙΚΕΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ
ΒΛΑΠΤΟΥΝ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

ΚΑΠΝΙΣΜΑ 210 3154920

& ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΚΩΝ & ΣΥΝΑΦΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

- 60.000 ΧΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ • ΑΝΕΡΓΙΑ
- ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ • ΕΡΗΜΩΣΗ
- 60.000 ΧΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ • ΑΝΕΡΓΙΑ
- ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ • ΕΡΗΜΩΣΗ
- 60.000 ΧΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ • ΑΝΕΡΓΙΑ
- ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ • ΕΡΗΜΩΣΗ
- 60.000 ΧΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**Η ΕΠΙΛΟΓΗ
είναι ΔΙΚΑΙΩΜΑ**

Το κάπνισμα βλάπτει σοβαρά την υγεία
**ΟΙ ΚΑΘΟΛΙΚΕΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ
ΒΛΑΠΤΟΥΝ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

ΚΑΠΝΙΣΜΑ 210 3154920

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΚΕΤΟΥ ΤΣΙΓΑΡΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΓΙΑ ΤΟ 2008

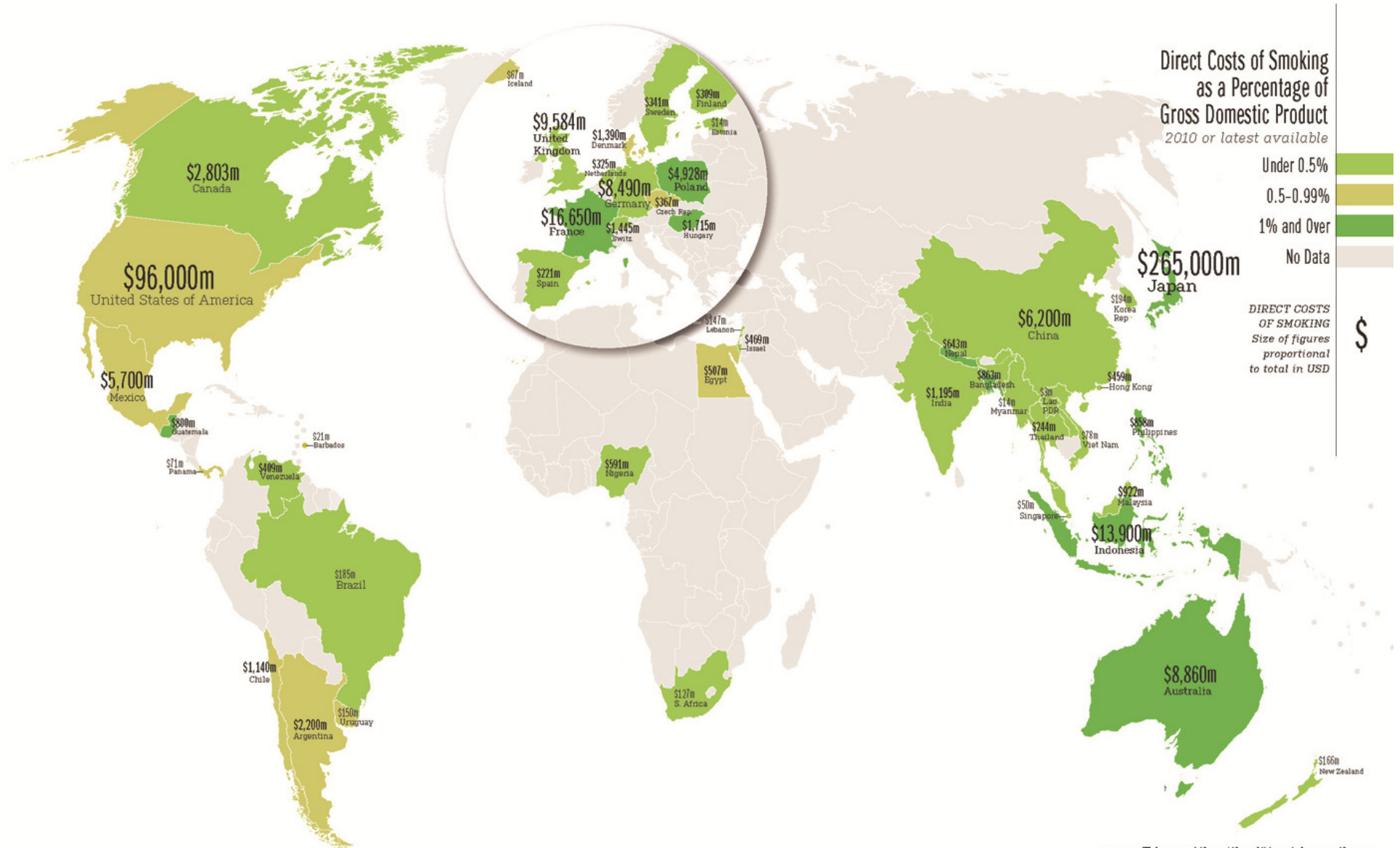
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

ΦΟΡΟΙ ΩΣ % ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΝΟΣ ΠΑΚΕΤΟΥ ΤΣΙΓΑΡΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΓΙΑ ΤΟ 2007

ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

source: Tobacco Atlas, 4th edition; tobaccoatlas.org

RESEARCH SAYS:

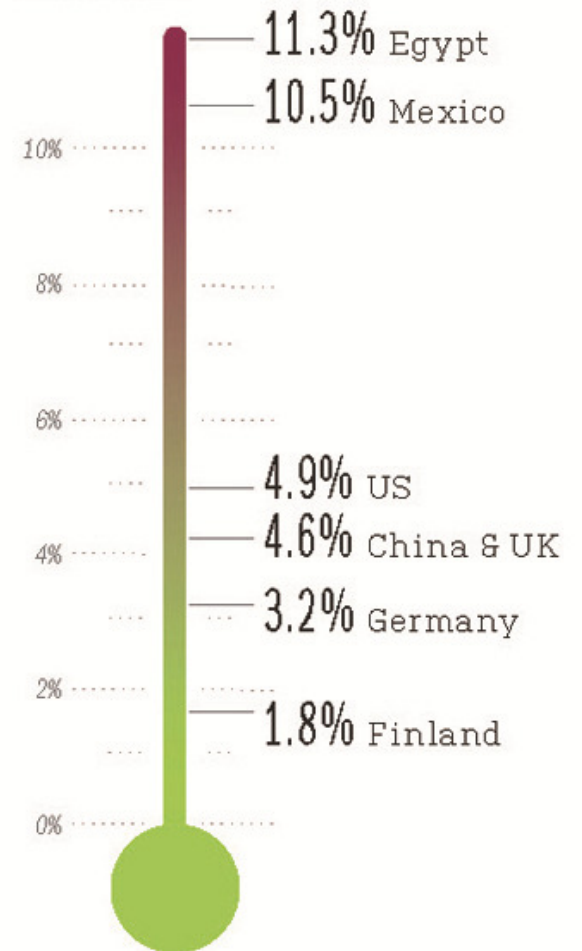
“The monetary value of the health damage from a single pack of cigarettes is \$35 to an American smoker.”

*Jonathan Gruber, Massachusetts Institute of Technology,
Botond Köszegi, University of California, Berkeley, US, 2008*

ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ

Tobacco Is a Drain on Health-Care Systems

*Percentage of total health-care
expenditure used to treat
tobacco-related illnesses,
2003-2008*

source: Tobacco Atlas, 4th edition; tobaccoatlas.org

ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- **Ιδιωτικό κόστος των καπνιστών: € 8.15 δις / έτος**
3.77 εκ. καπνιστές x (3.95 ανά πακέτο x 1.5 πακέτα ημερησίως) x 365 ημέρες
- **Κοινωνικό κόστος:**
  - Άμεσο κόστος στο σύστημα υγείας: **€ 2.14 δις / έτος**
  - Έμμεσο κόστος λόγω απώλειας ωρών εργασίας: **αδύνατο να υπολογιστεί!!!**
- **Μερικό σύνολο: € 10.29 δις / έτος**
- Το 2010 το Δημόσιο εισέπραξε **€ 804 εκ.** από φόρους για το τσιγάρο

Ζουμπουλάκης 2011

ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΓΙΑ ΜΕΣΟ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ ΤΟΥ ΟΑΕΕ

- Συνολικό κόστος ΕΣΥ για το 2010: 10% ΑΕΠ (ΟΟΣΑ, 2011)
- Ελληνικό ΑΕΠ για το 2010: 234 δις € (CIA, 2011)
- Συνολικό κόστος ΕΣΥ για το 2010: 23.4 δις €
- Άμεσο κόστος καπνίσματος στο ΕΣΥ: **2.14 δις €/έτος**
ή **9.15%** (Ζουμπουλάκης, 2011)
- Μέση ασφάλιση ΟΑΕΕ: 61 €/μήνα για δαπάνες υγείας
– **5.6 €/μήνα** για κάπνισμα

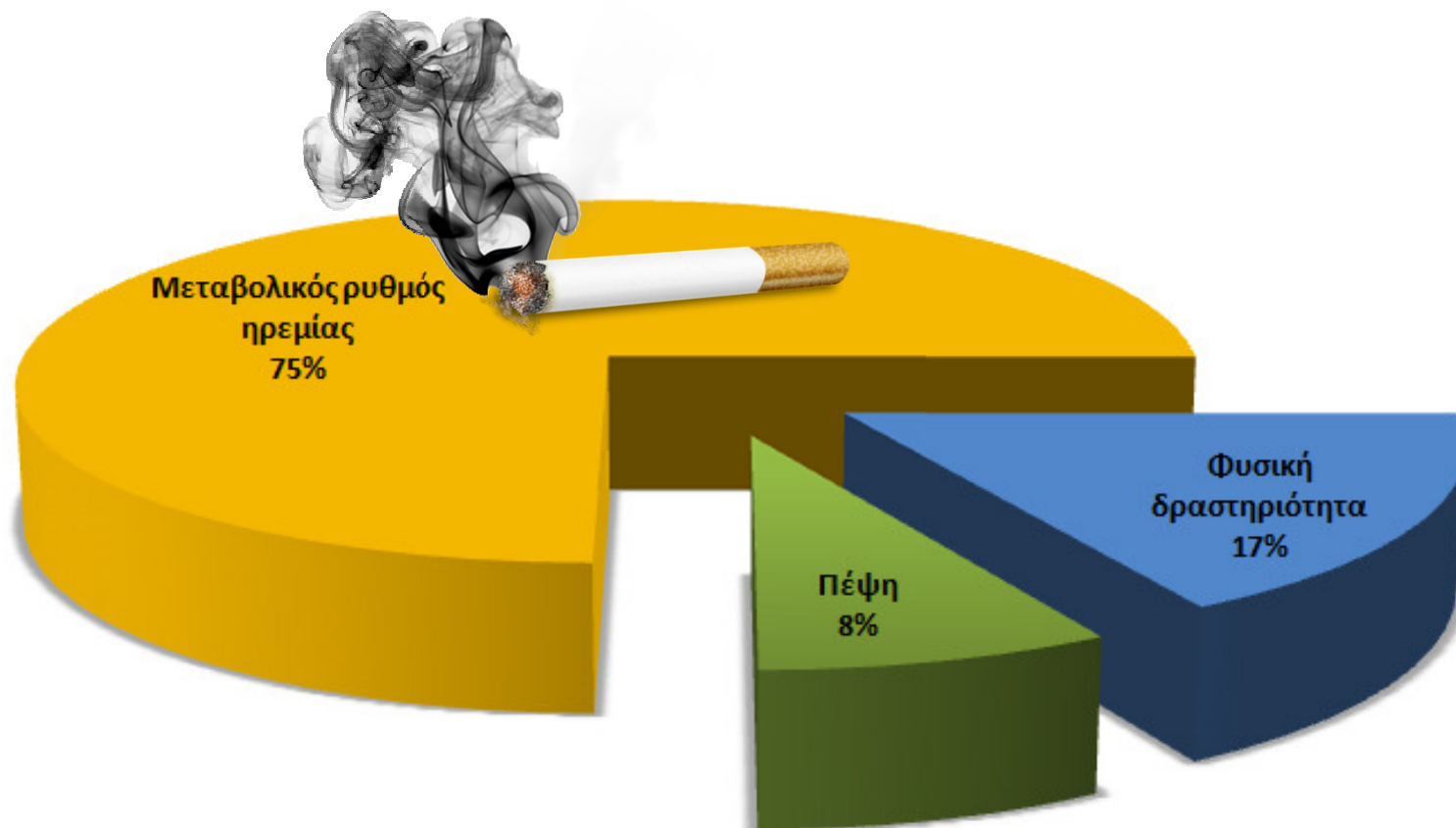

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ

- Το ενεργητικό κάπνισμα **αυξάνει** το μεταβολισμό ηρεμίας μέχρι και 7.2% στους καπνιστές (Walker & Kane, 2002)

ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ

- Το κάπνισμα αυξάνει τον καρδιακό παλμό σε ηρεμία και κατά την άσκηση σε άνδρες και γυναίκες
Papathanasiou et al., 2013

ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ

ΑΝΔΡΕΣ

	Non Smokers (n=79)	Smokers (n=60)
Rest:		
HR _{rest} (bpm)	66.3 ± 6.1	72.8 ± 6.1
Submax exercise:		
HR ₃ (bpm)	121.6 ± 7.9	128.5 ± 7.8
ΔHR _{3%} (%)	84.4 ± 14.0	77.5 ± 14.2
HR ₆ (bpm)	146.1 ± 8.8	151.0 ± 8.4
ΔHR _{6%} (%)	121.7 ± 16.9	108.7 ± 16.2
ΔHR _{6-3%} (%)	20.3 ± 4.4	17.7 ± 4.9
Peak exercise:		
HR _{max} (bpm)	199.3 ± 2.9	193.2 ± 3.2
HRR (bpm)	133.0 ± 6.7	120.4 ± 6.7
HRR% (%)	101.4 ± 2.1	97.1 ± 2.3
Recovery:		
ΔHR _{rec1} (bpm)	50.2 ± 7.5	39.6 ± 7.8
ΔHR _{rec1%} (%)	25.2 ± 3.6	20.5 ± 3.9
ΔHR _{rec2} (bpm)	69.1 ± 7.1	58.1 ± 8.8
ΔHR _{rec2%} (%)	34.7 ± 3.4	30.0 ± 4.1

ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ

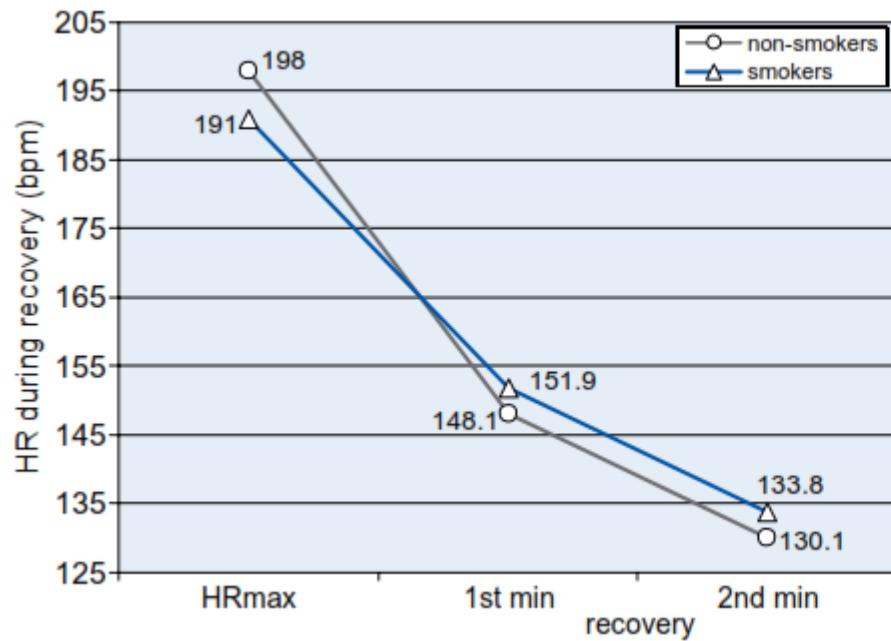
ΓΥΝΑΙΚΕΣ

	Non Smokers (n=79)	Smokers (n=60)
Rest:		
HR _{rest} (bpm)	70.0 ± 5.8	76.4 ± 6.4
Submax exercise:		
HR ₃ (bpm)	129.5 ± 7.8	132.7 ± 8.4
ΔHR _{3%} (%)	85.9 ± 14.0	74.6 ± 13.2
HR ₆ (bpm)	165.2 ± 9.0	165.6 ± 8.9
ΔHR _{6%} (%)	137.2 ± 17.6	118.0 ± 17.8
ΔHR _{6-3%} (%)	27.7 ± 4.4	24.9 ± 4.6
Peak exercise:		
HR _{max} (bpm)	198.0 ± 2.7	191.0 ± 2.8
HRR (bpm)	128.1 ± 5.8	114.6 ± 7.0
HRR% (%)	100.2 ± 1.8	95.0 ± 2.2
Recovery:		
ΔHR _{rec1} (bpm)	50.0 ± 7.7	39.1 ± 7.4
ΔHR _{rec1%} (%)	25.3 ± 3.8	20.5 ± 3.8
ΔHR _{rec2} (bpm)	68.0 ± 6.9	57.2 ± 6.8
ΔHR _{rec2%} (%)	34.3 ± 3.3	29.9 ± 3.4

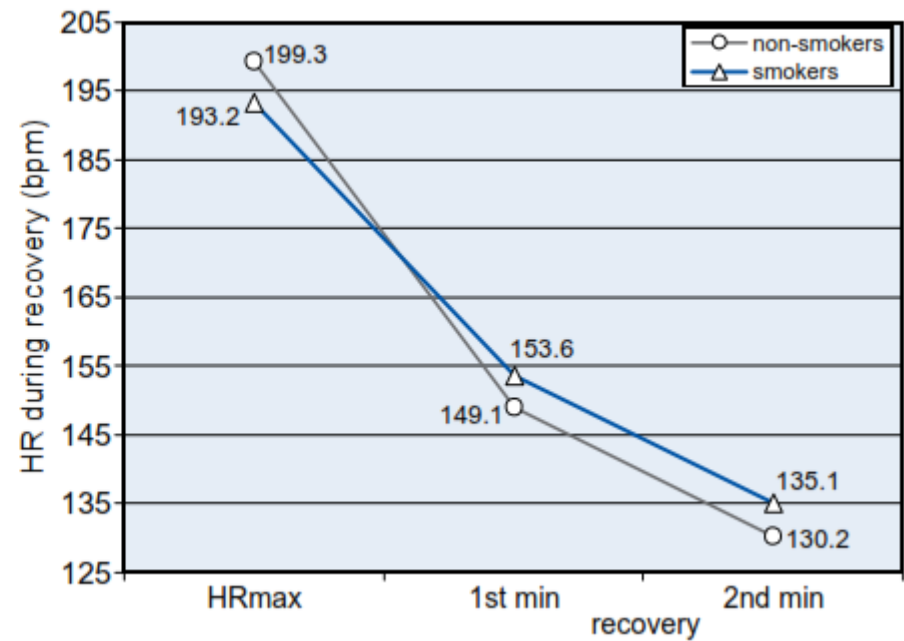

ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

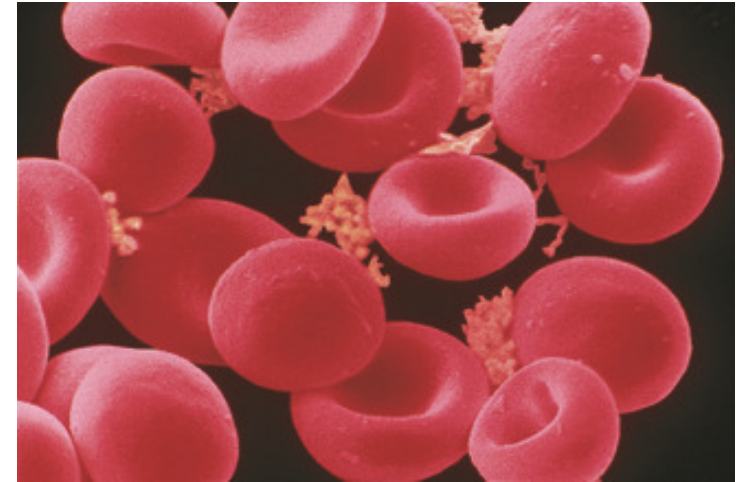
ΑΝΔΡΕΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΑ O_2 ΣΤΟ ΑΙΜΑ

ΕΡΥΘΡΟΚΥΤΤΑΡΑ

- Αποτελούν το **99%** των κυττάρων του αίματος
- Περιέχουν μεγάλες ποσότητες **αιμοσφαιρίνης**
  - πρωτεΐνη που περιέχει **σίδηρο** και δεσμεύει με αυτόν O_2 και, σε μικρότερο βαθμό, CO_2
- Παράγονται στο μυελό των οστών και καταστρέφονται στο σπλήνα και στο ήπαρ
- Σχηματίζονται από σίδηρο, φυλλικό οξύ και βιταμίνη B_{12}

ΜΕΤΑΦΟΡΑ O₂ ΣΤΟ ΑΙΜΑ

ΕΡΥΘΡΟΚΥΤΤΑΡΑ

- Το οξυγόνο ενώνεται προσωρινά με την **αιμοσφαιρίνη** στις κυψελίδες των πνευμόνων σχηματίζοντας την **οξυαιμοσφαιρίνη**
  - μεταφέρεται με την κυκλοφορία του αίματος στους διάφορους ιστούς και παρέχει το απαραίτητο O₂ και επιστρέφει στην αρχική της κατάσταση (αιμοσφαιρίνη)
- Το CO που περιέχεται στον καπνό έχει >100 φορές μεγαλύτερη «συγγένεια» με την αιμοσφαιρίνη
  - ενώνεται εκείνο αντί για το O₂ δημιουργώντας καρβοξυαιμοσφαιρίνη

ΠΑΘΗΤΙΚΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

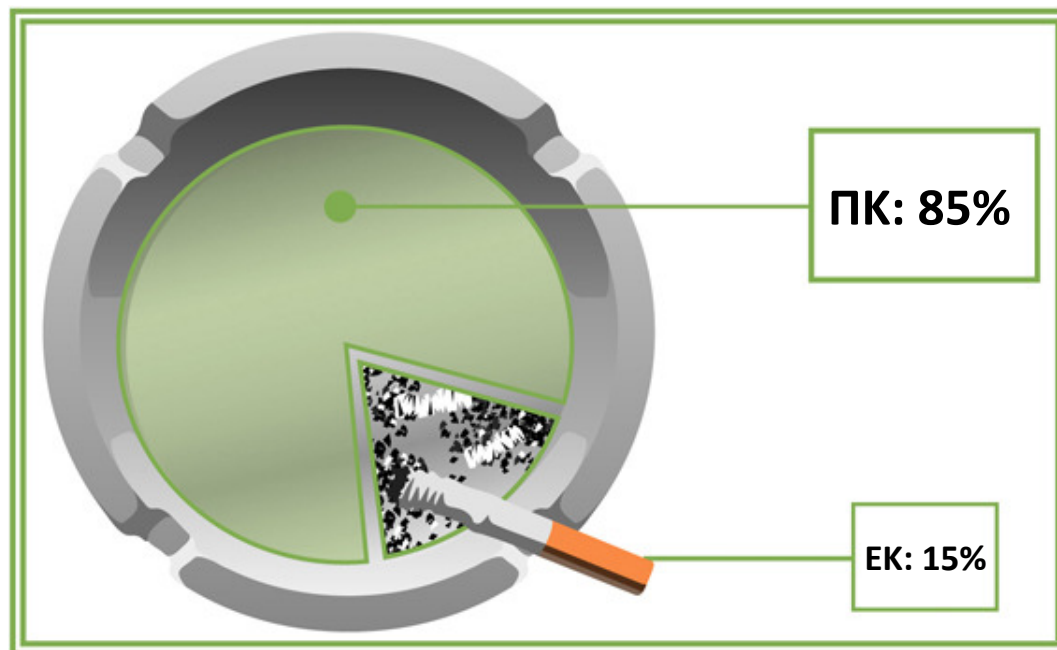
ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ ΤΟ ΚΑΠΝΟΥ ΕΝΟΣ ΤΣΙΓΑΡΟΥ ΚΑΠΝΙΖΕΤΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΑ

- Είναι γνωστό ότι το κάπνισμα αποτελεί την **No.1 αιτία θανάτων που θα μπορούσαν να είχαν προβλεφθεί**

- **Επιδράσεις**

- Αναπνευστικό
- Κυκλοφορικό
- Ανοσοποιητικό
- Ενδοκρινικό

- **Παθητικό Κάπνισμα;**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΝΟΗ»

Η 1^Η ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

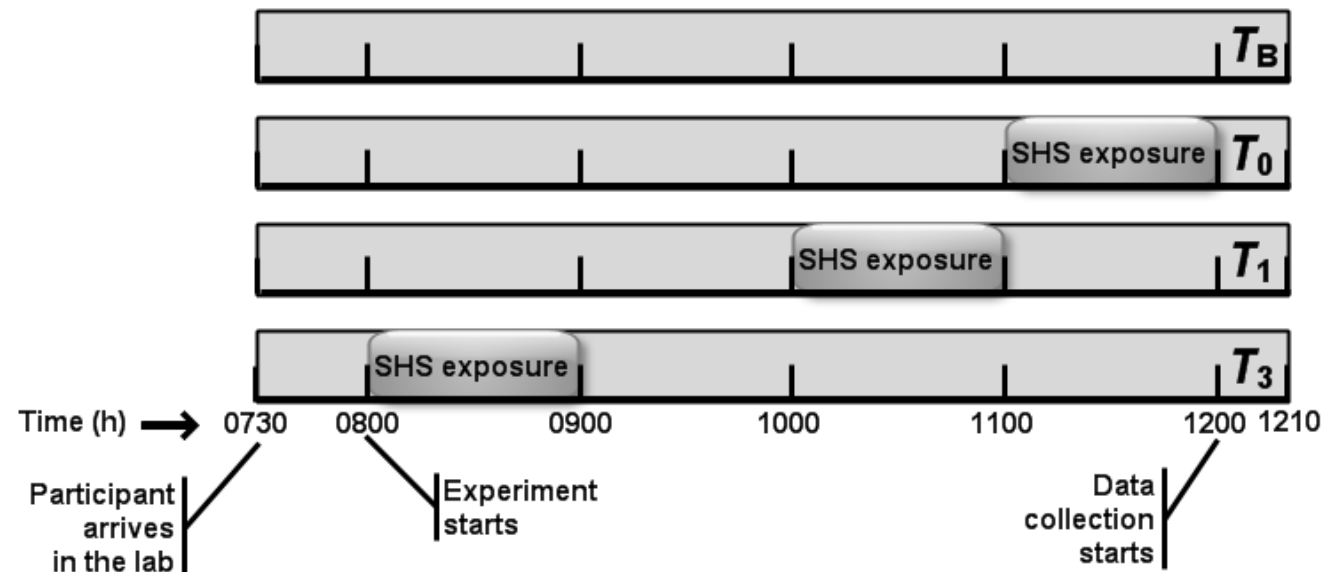
- 2004 – 2014
  - Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
  - Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης
  - Πανεπιστήμιο Κρήτης
  - University of Wolverhampton

- >20 δημοσιεύσεις

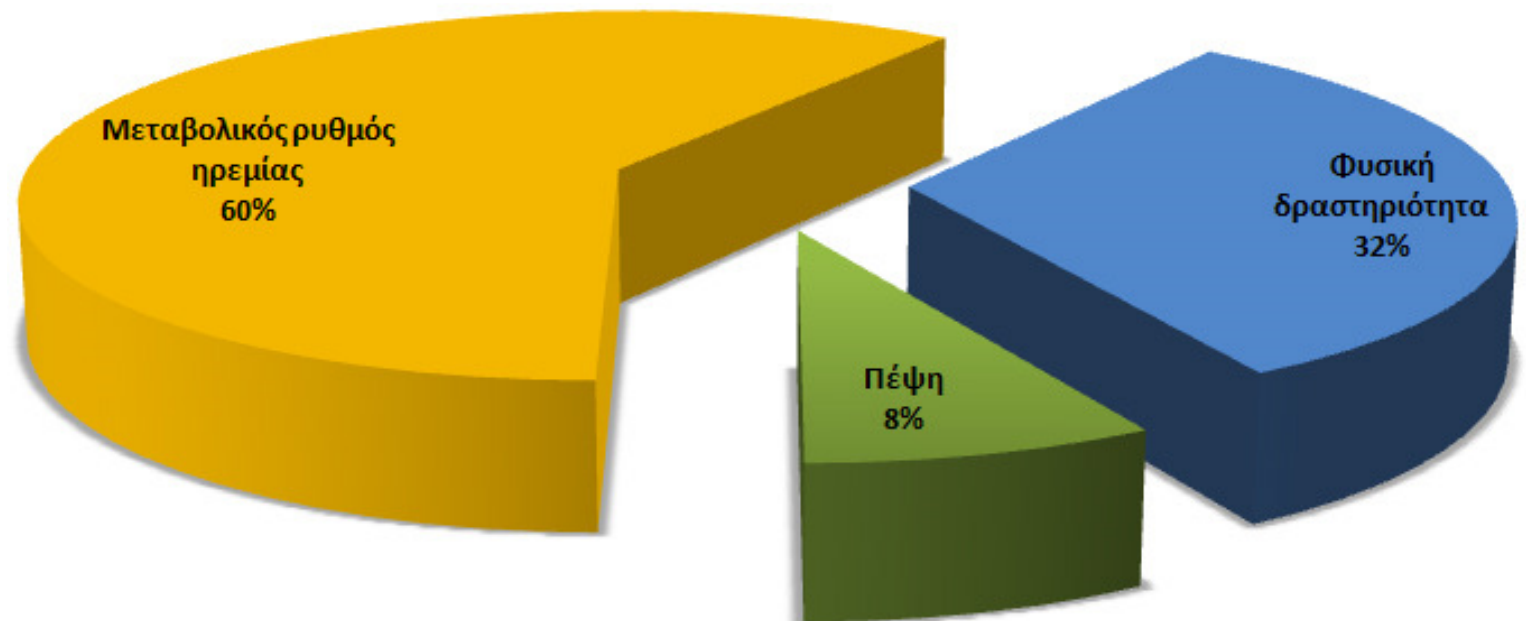
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

- Πρωτόκολλο έκθεσης σε παθητικό κάπνισμα για 1 ώρα σε **προσομοιωμένο περιβάλλον μπαρ/εστιατορίου**
  - περιβαλλοντικός θάλαμος 120 m³
  - καύση τσιγάρων (23ppm CO)

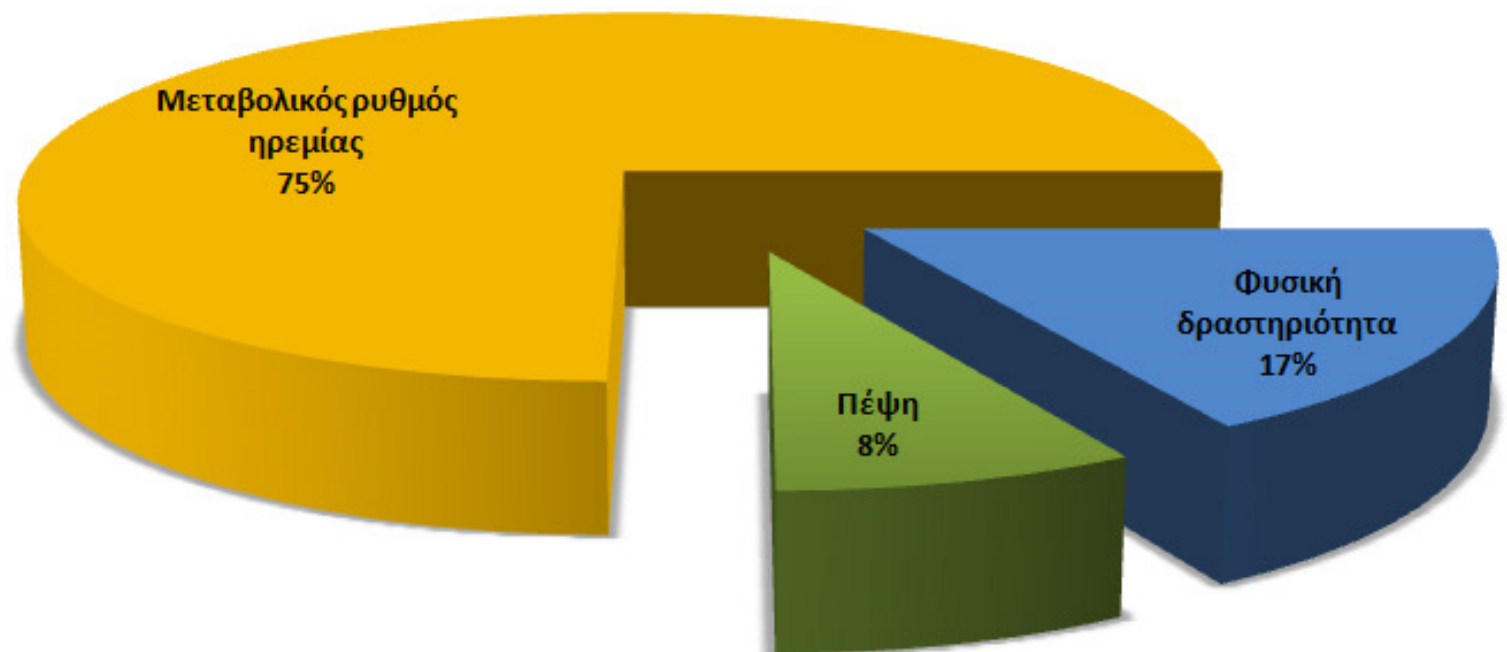
ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ

- Ο μεταβολισμός αποτελεί το **αθροιστικό σύνολο** των χημικών διεργασιών που γίνονται στα κύτταρα ενός ζωικού οργανισμού
  - αποθήκευση ενέργειας (αναβολισμός)
  - απελευθέρωση ενέργειας (καταβολισμός)

ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ

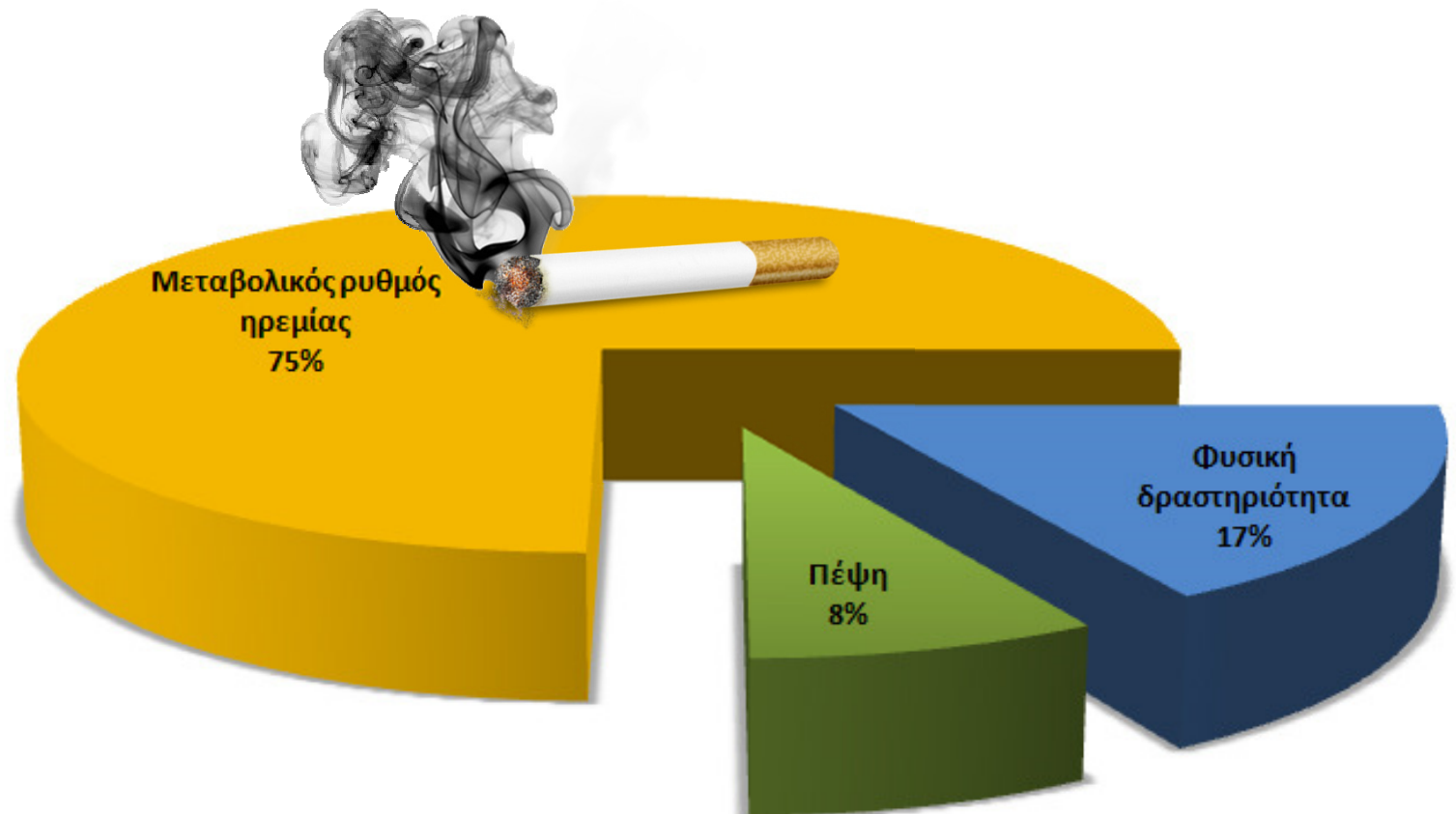
- Ο μεταβολισμός αποτελεί το **αθροιστικό σύνολο** των χημικών διεργασιών που γίνονται στα κύτταρα ενός ζωικού οργανισμού
  - αποθήκευση ενέργειας (αναβολισμός)
  - απελευθέρωση ενέργειας (καταβολισμός)

ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ

Παθητικό κάπνισμα;

- Το ενεργητικό κάπνισμα **αυξάνει** το μεταβολισμό ηρεμίας μέχρι και 7.2% στους καπνιστές (Walker & Kane, 2002)

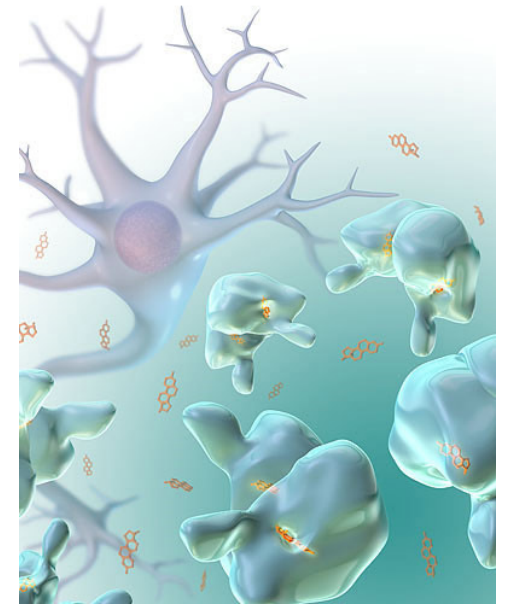

ΓΟΝΑΔΙΚΕΣ & ΘΥΡΕΟΕΙΔΙΚΕΣ ΟΡΜΟΝΕΣ & ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

- Οιστρογόνα και άλλες γοναδικές ορμόνες επηρεάζουν τη ρύθμιση θυρεοειδικών ορμονών και ανοσολογικών δεικτών που, εν συνεχεία, επηρεάζουν σημαντικά το καρδιαγγειακό σύστημα
- Αντι-οιστρογονικές επιδράσεις του καπνίσματος

Baron, 1990

- **Παθητικό κάπνισμα;**

ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΕΣ & ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

- Επιδράσεις 1 ώρας παθητικού καπνίσματος σε ένα προσομοιωμένο περιβάλλον μπαρ/εστιατορίου στο μεταβολισμό και τα επίπεδα θυρεοειδικών και γοναδικών ορμονών και ανοσολογικών δεικτών σε υγιείς μη-καπνιστές

105175281000
Printed in U.S.A.

BRIEF REPORT

A Brief Exposure to Moderate Passive Smoke Increases Metabolism and Thyroid Hormone Secretion

Giorgos S. Metsios, Andreas D. Flouris, Athanasios Z. Jamurtas, Andrea E. Carrillo, Demetrios Kourtas, Anastasios E. Lermontov, Konstantinos Georgakoulas, Theodoros Kirropoulos, Manolis N. Tsatsarakis, Aristotelis M. Tsatsarakis, and Yannis Koutedakis
Laboratory of Applied Physiology (J.S.M., A.D.F., A.Z.J., A.E.C., Y.K.), Department of Exercise and Sport Sciences, University of Thessaly, Trikala (G.Z.); Greek School of Health Sciences (D.K.), Department of Biotechnology and Biotechnology, University of Thessaly, 411 01 Larissa, Greece; Department of Immunology and Histocompatibility (A.E.G.), School of Medicine, University of Thessaly, and Department of Respiratory Medicine (G.L., T.S.), University Hospital of Larissa, 411 01 Larissa, Greece; and Centre of Toxicology Science and Research (M.N.T., A.M.T.), School of Medicine, University of Crete, TR 71009 Crete, Greece

Context: Active smoking influences normal metabolic status and thyroid function.

Objective: The objective was to assess experimentally the effects of 1 h of moderate passive smoking on a controlled simulated bar/restaurant environment on the metabolism and thyroid hormone levels in healthy nonsmokers.

Participants: Eighteen (nine females, nine males) healthy subjects (mean age, 26.5 ± 2.5 yr; height, 174.6 ± 10.1 cm; weight, 69.2 ± 13.7 kg) participated in the study.

Design: In repeated-randomized crossover blocks, participants visited the laboratory on 2 consecutive days. In the experimental condition, they were exposed to 1 h of moderate passive smoking at ambient nicotine concentrations of 22 ± 1 ppm in an environmental chamber. However, in the control condition participants remained in the same chamber for 1 h avoiding direct stimulation of

Main Outcome Measures: In both conditions, resting energy and water levels, resting energy expenditure (REE), as well as secretion of T_4 , free T_4 , and TSH were assessed before participants entered the chamber and immediately after their visit. Heart rate and blood pressure were tested in 10-min intervals during all REE assessments.

Results: The mean ± SD difference of energy and water intake levels (-0.27 ± 0.04 vs. 14.01 ± 6.04 and 0.65 ± 0.07 vs. 7.21 ± 2.15 , respectively; REE (0.21 ± 0.06 vs. 0.29 ± 1.20) and free T_4 (0.00 ± 0.11 vs. 0.13 ± 0.12 and 0.02 ± 0.15 vs. 0.22 ± 0.20) were increased in the experimental compared with the control condition (chamber and exposure; $P < 0.05$). No statistically significant variation was observed in the mean difference of the remaining parameters ($P > 0.05$). Energy and water intake values were linearly associated with REE ($P < 0.00$).

Conclusion: One hour of passive smoking at low environmental levels is accompanied by a small increase in metabolism and thyroid hormone levels. *J Clin Endocrinol Metab* 90:2009–2011, 2007

Introduction: Active smoking influences normal metabolic status and thyroid function.

Objective: The objective was to assess experimentally the effects of 1 h of moderate passive smoking on a controlled simulated bar/restaurant environment on the metabolism and thyroid hormone levels in healthy nonsmokers.

Participants: Eighteen (nine females, nine males) healthy subjects (mean age, 26.5 ± 2.5 yr; height, 174.6 ± 10.1 cm; weight, 69.2 ± 13.7 kg) participated in the study.

Main Outcome Measures: In both conditions, resting energy and water levels, resting energy expenditure (REE), as well as secretion of T_4 , free T_4 , and TSH (0.5–7.5). Consequently, it is unclear whether changes in thyroid hormone levels are associated with the aforementioned smoke-induced increase in REE.

Conclusion: One hour of passive smoking at low environmental levels is accompanied by a small increase in metabolism and thyroid hormone levels. *J Clin Endocrinol Metab* 90:2009–2011, 2007

Conclusion: One hour of passive smoking at low environmental levels is accompanied by a small increase in metabolism and thyroid hormone levels. *J Clin Endocrinol Metab* 90:2009–2011, 2007

Metsios et al. *J Clin Endocrinol Metab* 2007

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

- Θάλαμος έκθεσης 120m³
  - καύση τσιγάρων (23ppm CO)
- 28 υγιείς μη καπνιστές
  - 14 άνδρες, 14 γυναίκες
- Δύο επαναλαμβανόμενες μετρήσεις με τυχαία σειρά

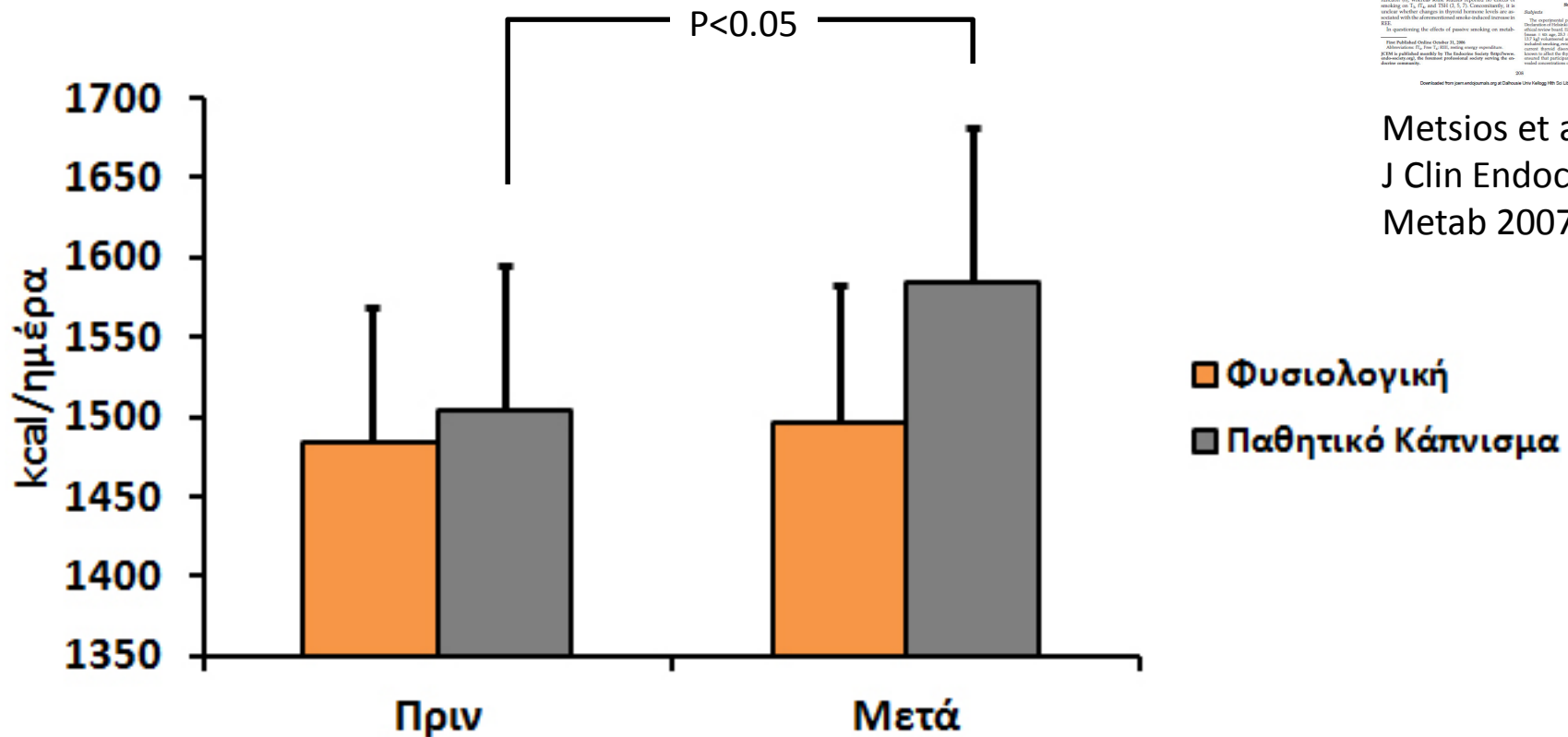
1	Μεταβ. Ηρεμίας	Κ	Καθαρός Αέρας	Κ	Μεταβ. Ηρεμίας
2	Μεταβ. Ηρεμίας	Κ	Παθητικό Κάπνισμα	Κ	Μεταβ. Ηρεμίας

ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ ΗΡΕΜΙΑΣ

- Νηστεία >8 ώρες
- Μέτρηση μέσα σε 30 λεπτά από ξύπνημα
- Εθελοντής ξαπλωμένος άνετα χωρίς να κινείται
- Αναλυτής αερίων συλλέγει εκπνεόμενο O_2 και CO_2 για 40 λεπτά
- Αποτέλεσμα: kcal/day

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Κοτινίνη: πριν 7.3 ± 3.6 ng/ml, μετά 34.0 ± 19.1 ng/ml

BRIEF REPORT
A Brief Exposure to Moderate Passive Smoke Increases Metabolism and Thyroid Hormone Secretion

George N. Metsios, Andrew D. Flaxas, Athanasios Z. Zoroufas, Andrew R. Cuvell, Dimitris Kourtas, Anastasia E. Gennatis, Konstantinos Oikaridouglou, Theodoros Kiriakopoulos, Manolis D. Tziouzis, Antonia M. Tsanakaki, and Yvonne Koutedakis

Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism, Volume 97, Issue 11, November 2008, pp 2585-2590

OBJECTIVE: Passive smoke exposure is a common environmental pollutant. The objective of this study was to assess the effect of a brief exposure to moderate passive smoke on metabolism and thyroid hormone secretion in healthy nonsmokers.

DESIGN: This was a randomized, controlled, crossover study. Ten healthy nonsmokers (mean age 27.1 ± 3.2 years, mean weight 70.1 ± 11.5 kg) participated in the study.

RESULTS: Energy expenditure (kcal/day) increased significantly (P < 0.05) from 1485 ± 95 to 1585 ± 115 kcal/day after 20 min of exposure to moderate passive smoke. Thyroid hormone secretion (pmol/L) also increased significantly (P < 0.05) from 1.2 ± 0.2 to 1.8 ± 0.3 pmol/L after 20 min of exposure to moderate passive smoke. There was no significant change in heart rate, blood pressure, or body temperature.

CONCLUSIONS: A brief exposure to moderate passive smoke increases energy expenditure and thyroid hormone secretion in healthy nonsmokers.

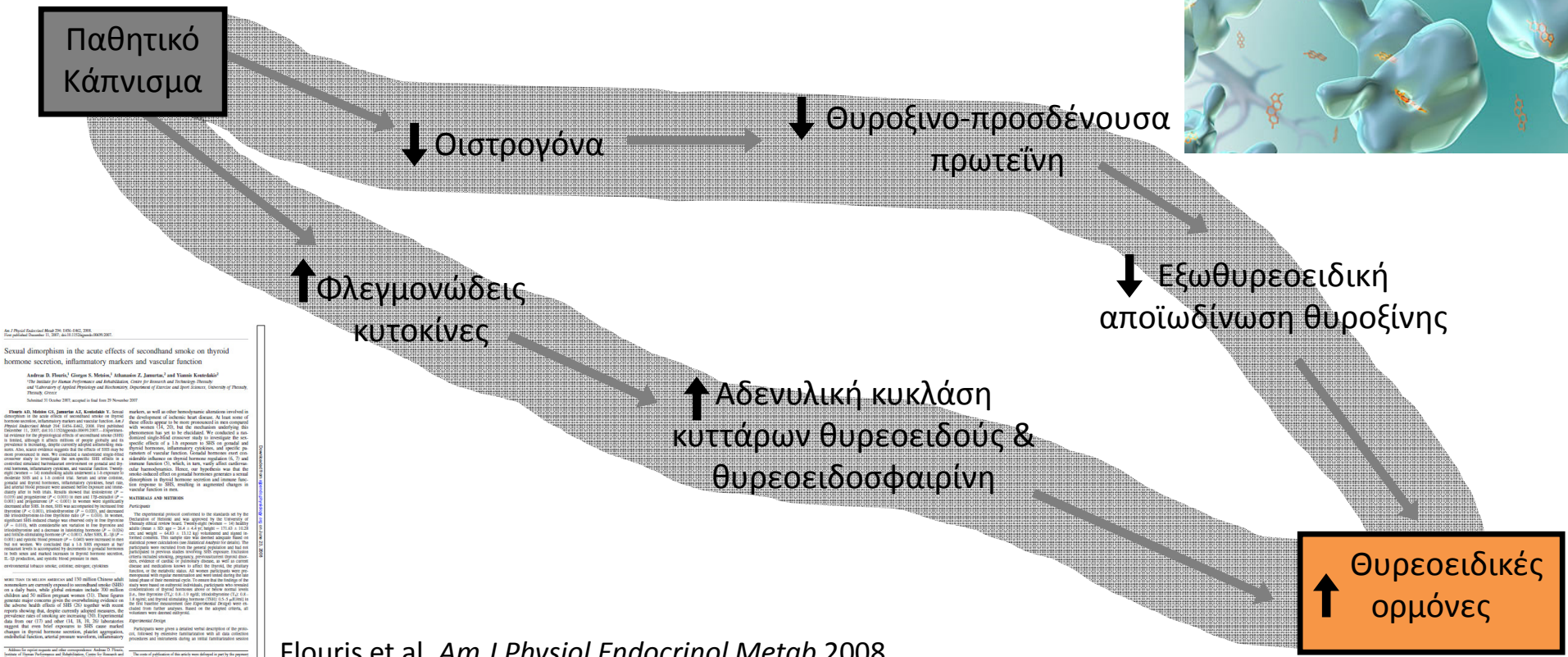
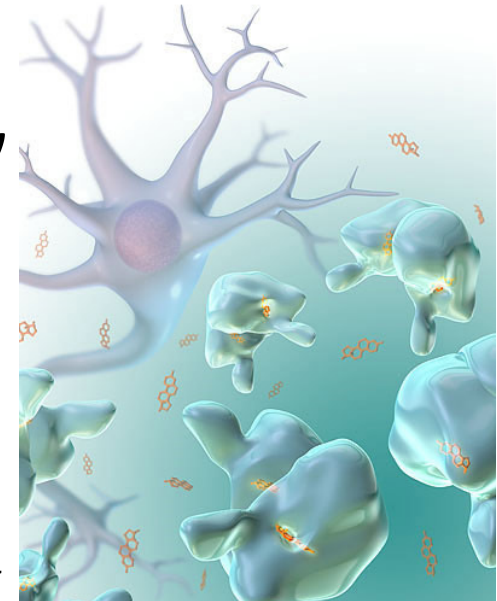
KEY WORDS: passive smoke, metabolism, thyroid hormone, energy expenditure

Metsios et al.
 J Clin Endocrinol
 Metab 2007

ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΕΣ & ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

- Το ΠΚ συνοδεύεται από **μείωση** των γοναδικών ορμονών και με σημαντική **αύξηση** έκκρισης θυρεοειδικών ορμονών και ιντερλευκίνης 1β

Sexual dimorphism in the acute effects of secondhand smoke on thyroid hormone secretion, inflammatory markers and vascular function

Andrew D. Floris¹, George S. Mittleman¹, Adamantios E. Zervas¹ and Yiannis Kourkoulis¹

¹The Division of Human Performance and Rehabilitation, Center for Research and Technology, Thessaloniki, and ²Department of Public Health and Community Medicine, University of Thessaloniki, Thessaloniki, Greece

Submitted 27 October 2007; accepted in final form 29 November 2007.

Abstract We examined the effects of secondhand smoke (SHS) on thyroid hormone secretion, inflammatory markers and vascular function. SHS was inhaled for 30 min by 10 healthy men and 10 healthy women. SHS exposure increased thyroid hormone secretion, inflammatory markers and vascular function in both sexes. However, the effects of SHS on thyroid hormone secretion and vascular function were significantly greater in men than in women. SHS exposure increased thyroid hormone secretion, inflammatory markers and vascular function in both sexes. However, the effects of SHS on thyroid hormone secretion and vascular function were significantly greater in men than in women. SHS exposure increased thyroid hormone secretion, inflammatory markers and vascular function in both sexes. However, the effects of SHS on thyroid hormone secretion and vascular function were significantly greater in men than in women.

Flouris et al. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 2008

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Σε υγιείς μη-καπνιστές, 1 ώρα παθητικού καπνίσματος σε ένα προσομοιωμένο περιβάλλον μπαρ/εστιατορίου προκαλεί:
  - **αύξηση** των θυρεοειδικών ορμονών και του **μεταβολισμού ηρεμίας**
  - αλλαγή στις διαδικασίες του καταβολισμού με αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη **αποθήκευση λίπους** και την αύξηση της καύσης υδατανθράκων και πρωτεϊνών

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- Το παθητικό κάπνισμα συνήθως προκαλεί ερεθισμό των ανώτερων αναπνευστικών οδών και ήπια συμπτώματα (βήχα)

Kawachi 2005

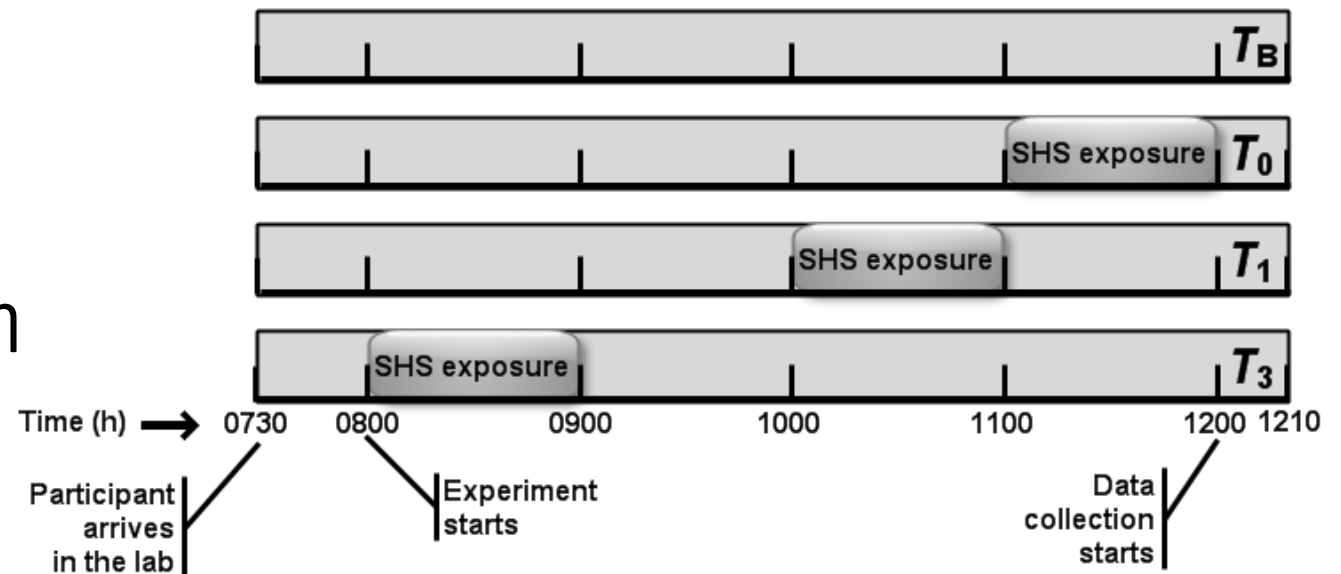

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

- 16 υγιείς μη καπνιστές
- 4 επαναλαμβανόμενες μετρήσεις με τυχαία σειρά

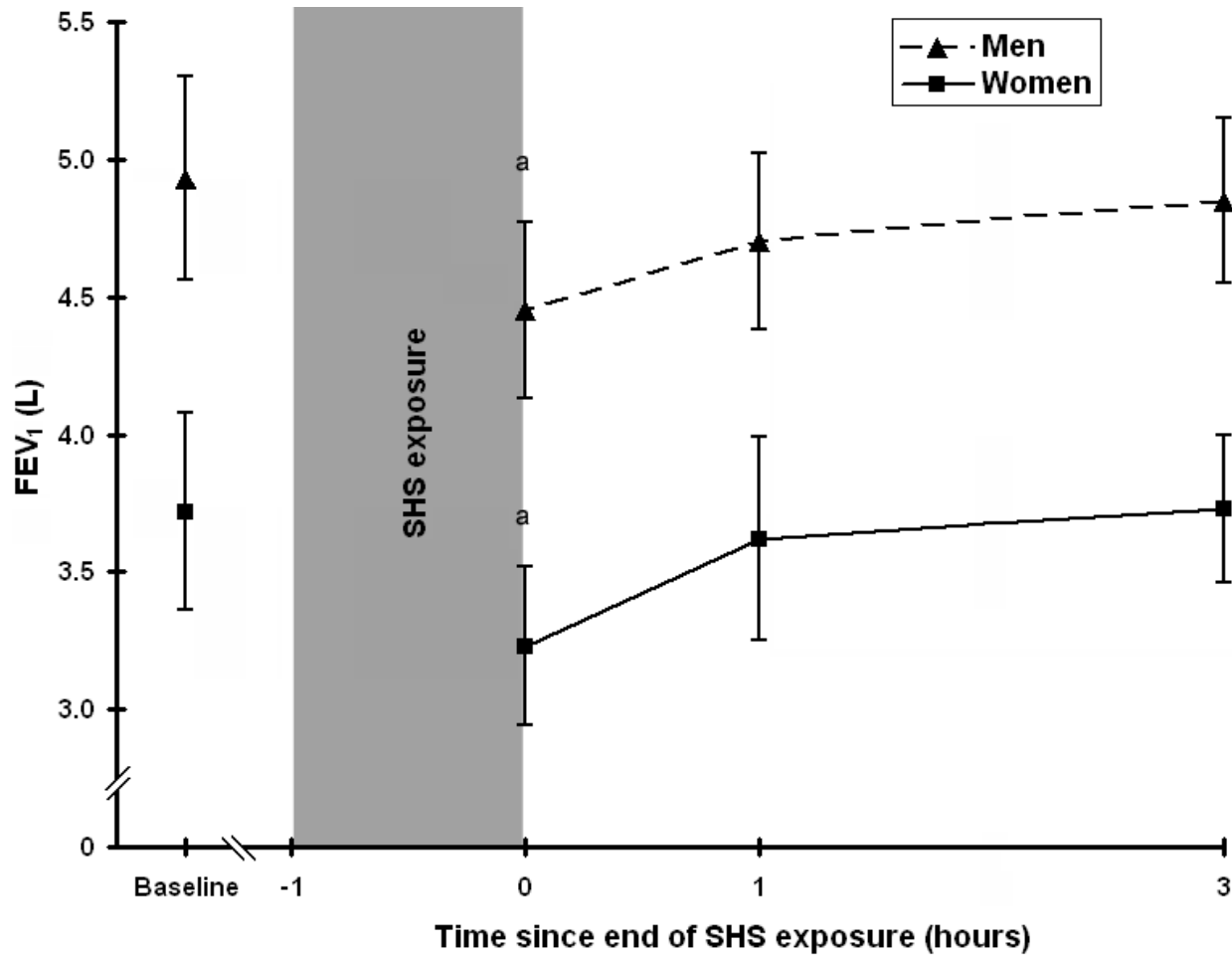

- Πνευμονική λειτουργία
– σπιρομέτρηση

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Acute and Short-term Effects of Secondhand Smoke on Lung Function and Cytokine Production
 Flouris AD, Sotiropoulos FC, Sotiropoulos FC, et al. *Am J Respir Crit Care Med*. 2009;179:1033-1040.

Abstract
 Objective: To determine the acute and short-term effects of secondhand smoke (SHS) on lung function and cytokine production in healthy nonsmokers.

Design
 A randomized, controlled, crossover study.

Setting
 A clinical research laboratory.

Participants
 Healthy nonsmokers.

Measurements and Main Results
 Lung function and cytokine production were measured before and after 2 hours of SHS exposure. SHS exposure significantly reduced FEV₁ and FVC, and increased plasma levels of IL-6, IL-8, and TNF-α.

Conclusions
 SHS exposure acutely and short-term reduces lung function and increases cytokine production in healthy nonsmokers.

Flouris et al. *Am J
 Resp Crit Care
 Med* 2009

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Acute and Short-term Effects of Secondhand Smoke on Lung Function and Cytokine Production
 Flouris AD, Sotiropoulos TC, Sotiropoulos FC, et al. *Am J Respir Crit Care Med*. 2009;180:1033-1040.
 DOI: 10.1164/rccm.2008.12.2191

Abstract
 Objective: To evaluate the acute and short-term effects of secondhand smoke (SHS) on lung function and cytokine production in healthy nonsmokers.
 Design: Randomized, controlled trial.
 Setting: University of Maryland School of Medicine, Baltimore, MD.
 Participants: Healthy nonsmokers.
 Measurements and Main Results: Twenty-four healthy nonsmokers were randomized to either a 2-hour exposure to SHS or a 2-hour exposure to filtered air. Lung function and cytokine production were measured at baseline, 1, 3, and 6 hours after exposure. SHS exposure resulted in a significant decrease in forced expiratory volume in 1 second (FEV1) and forced vital capacity (FVC) at 1, 3, and 6 hours compared with filtered air. SHS exposure also resulted in a significant increase in plasma levels of interleukin-6 (IL-6), tumor necrosis factor- α (TNF- α), and interleukin-8 (IL-8) at 1, 3, and 6 hours compared with filtered air. There were no significant changes in serum cotinine levels or urinary cotinine excretion.
 Conclusions: SHS exposure results in acute and short-term effects on lung function and cytokine production in healthy nonsmokers. These effects are similar to those reported in active smokers.

		T_B	T_0	T_1	T_3
Serum cotinine, $\text{ng}\cdot\text{mL}^{-1}$	M	8.5 ± 2.5	$27.4 \pm 12.1^*$	$39.9 \pm 14.1^\dagger$	$38.0 \pm 10.1^\dagger$
	W	9.3 ± 3.6	$21.8 \pm 8.3^*$	$35.6 \pm 9.7^{*\dagger}$	$32.9 \pm 10.3^\dagger$
Urine cotinine, $\text{ng}\cdot\text{ml}^{-1}$	M	6.4 ± 2.2	21.1 ± 10.6	$29.6 \pm 13.0^\dagger$	$29.4 \pm 13.8^\dagger$
	W	7.9 ± 3.3	$22.0 \pm 8.3^*$	$30.5 \pm 8.8^\dagger$	$28.3 \pm 10.5^\dagger$
IL-4, $\text{pg}\cdot\text{ml}^{-1}$	M	$44.9 \pm 3.5^\ddagger$	$49.6 \pm 4.3^*$	46.4 ± 4.5	$47.0 \pm 4.6^{*\ddagger}$
	W	$37.7 \pm 6.4^\ddagger$	43.8 ± 5.3	43.3 ± 6.1	$41.4 \pm 4.3^\ddagger$
IL-5, $\text{pg}\cdot\text{ml}^{-1}$	M	37.2 ± 6.8	$69.7 \pm 7.5^{**}$	$79.7 \pm 5.2^{**\ddagger}$	$65.7 \pm 5.8^{**\ddagger}$
	W	35.1 ± 1.4	$56.0 \pm 8.0^{**}$	$66.4 \pm 2.6^{**\ddagger}$	$54.5 \pm 7.6^{**\ddagger}$
IL-6, $\text{pg}\cdot\text{ml}^{-1}$	M	2.4 ± 0.3	$6.4 \pm 2.5^*$	$8.2 \pm 1.3^\dagger$	$9.0 \pm 1.5^{*\ddagger}$
	W	2.5 ± 0.4	$5.8 \pm 1.9^*$	$7.4 \pm 1.2^\dagger$	$6.3 \pm 1.1^{*\ddagger}$
TNF- α , $\text{pg}\cdot\text{ml}^{-1}$	M	$9.3 \pm 1.6^\ddagger$	$12.4 \pm 2.4^{**}$	$11.2 \pm 2.1^\ddagger$	$8.4 \pm 0.9^{*\ddagger}$
	W	$6.4 \pm 1.5^\ddagger$	8.0 ± 2.2^d	$7.4 \pm 1.8^\ddagger$	$6.4 \pm 1.2^\ddagger$
IFN- γ , $\text{IU}\cdot\text{ml}^{-1}$	M	0.3 ± 0.2	$0.6 \pm 0.2^{**}$	$0.8 \pm 0.2^{*\ddagger}$	$0.7 \pm 0.1^{*\ddagger}$
	W	0.3 ± 0.1	$0.4 \pm 0.1^\ddagger$	$0.6 \pm 0.2^{*\ddagger}$	$0.5 \pm 0.2^{*\ddagger}$

Definition of abbreviations: M = men; TB = time at baseline; T_0 , T_1 , T_3 = time at 0, 1, and 3 hours, respectively; TNF- α : tumor necrosis factor- α ; W = women. Values are mean $\pm$ SD.

* Significant difference from previous trial (time-point); $P < 0.05$.

† Significant difference of T_1 and T_3 from T_B ; $P < 0.05$.

‡ Significant difference between sexes for the same measurement; $P < 0.05$.

Flouris et al. *Am J Resp Crit Care Med* 2009

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Σε υγιείς μη-καπνιστές, 1 ώρα παθητικού καπνίσματος σε ένα προσομοιωμένο περιβάλλον μπαρ/εστιατορίου προκαλεί:
  - **μείωση της πνευμονικής λειτουργικότητας και αύξηση κιτοκινών φλεγμονής**
  - η πνευμονική λειτουργικότητα επανέρχεται σε φυσιολογικά επίπεδα μέσα σε 1 ώρα, αλλά οι φλεγμονώδεις κιτοκίνες παραμένουν αυξημένες για τουλάχιστον **3 ώρες** μετά την έκθεση

ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΚ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ

- Καμία επίδραση σε αναερόβια άσκηση

Leone, 1991

- Μελέτη των προσαρμογών σε άσκηση **υπομέγιστης** έντασης 0, 1, και 3 ώρες μετά από έκθεση σε ΠΚ

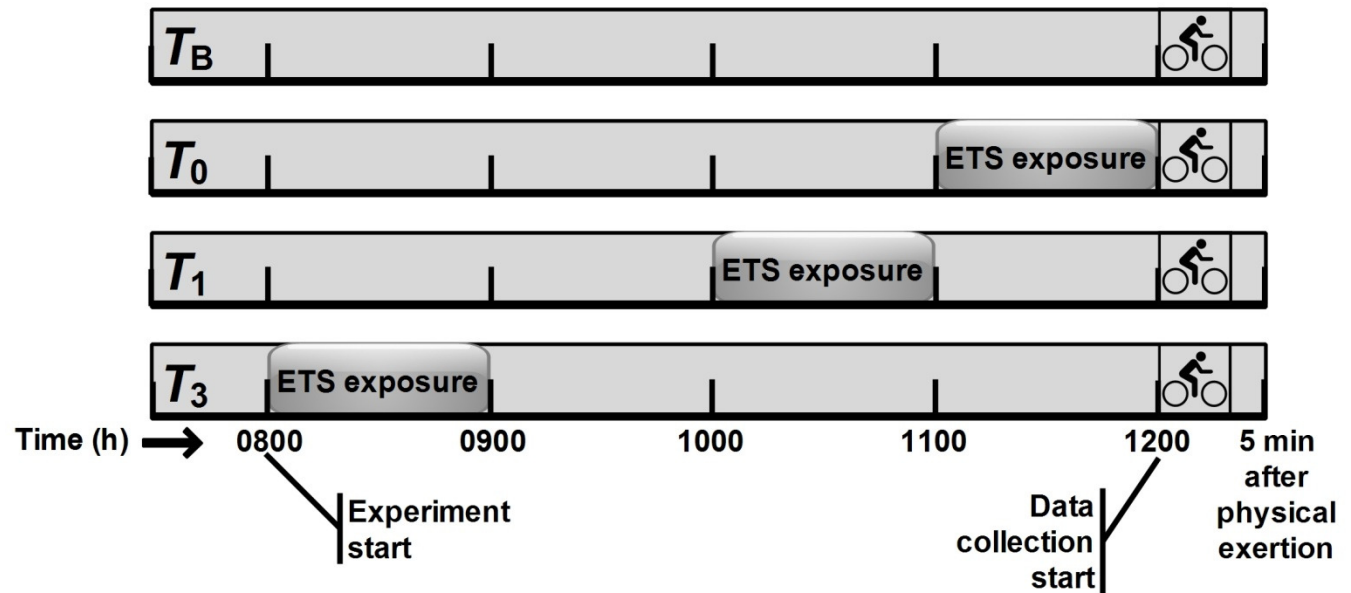

ΜΕΘΟΔΟΙ

- 16 υγιείς μη-καπνιστές
  - 8 άνδρες, 8 γυναίκες
  - ηλικία 27.2 ± 4.4
  - BMI 21.9 ± 1.8

- 4 επαναλαμβανόμενες μετρήσεις με τυχαία σειρά

Smoking and cardiovascular disease

Cardiorespiratory and immune response to physical activity following exposure to a typical smoking environment

Andreas D Raftis,¹ Giorgos S Moulas,² Athanasios Z Jantanas,² Vassilios Kourilakos¹

ABSTRACT
 Objective: Effects of non-exercise, daily passive cigarette (PS) or tobacco (T) smoke, during physical activity (PA) on cardiorespiratory and immune responses to PA in healthy non-smokers. Design: Randomized controlled trial. Setting: Laboratory. Subjects: 16 healthy non-smokers. Interventions: PA (cycling) following PS or T exposure. Measurements and Main Results: PA following PS or T exposure resulted in similar cardiorespiratory and immune responses to PA as PA following no exposure. However, PA following PS or T exposure resulted in a greater increase in plasma interleukin-6 (IL-6) and interleukin-8 (IL-8) levels compared with PA following no exposure. Conclusion: PA following PS or T exposure resulted in similar cardiorespiratory and immune responses to PA as PA following no exposure. However, PA following PS or T exposure resulted in a greater increase in plasma IL-6 and IL-8 levels compared with PA following no exposure.

INTRODUCTION
 It is well established that both active and passive (PS) smoking promote adverse effects on human health.^{1,2} The per, despite widespread awareness, the prevalence rate of smoking is increasing.^{3,4} As a result, more than 6 million Americans and 1 billion people worldwide are exposed to PS, while 6 billion people worldwide are exposed to T smoke.^{5,6} The adverse effects of PS and T smoke on human health are well documented.^{7,8} The adverse effects of PS and T smoke on human health are well documented.^{7,8} The adverse effects of PS and T smoke on human health are well documented.^{7,8}

RESULTS AND CONCLUSIONS
 The experimental protocol was approved by the University of Thessaly ethics committee. Seventeen healthy adults (8 men and 9 women) aged 27.2±4.4 years (mean±SD) were recruited from the general population and assigned and exposed to either PS or T smoke for 30 min before PA. The following parameters were measured in random order through sequential 15-min intervals: PS

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

		T _B	T ₀	T ₁	T ₃
Respiratory exchange ratio	M	0.89±0.07	1.01±0.05*	0.97±0.05†	0.98±0.05†
	W	0.88±0.05	0.96±0.05*	0.95±0.03†	0.95±0.02†
Mean power (kJ)	M	36.1±8.7‡	23.1±5.2*,‡	25.2±8.0†,‡	22.4±6.6†,‡
	W	22.5±4.1‡	13.8±4.3*,‡	16.5±3.6†,‡	16.3±3.7†,‡
Perceived exertion	M	11.3±1.0‡	13.4±1.5*	13.4±1.1†	13.6±1.0†
	W	12.5±0.7‡	13.7±0.9*	13.7±0.7†	13.9±0.8†
Recovery HR (beats/min)	M	81.1±3.6‡	89.1±8.5*,‡	89.2±3.9†,‡	82.8±4.1‡
	W	101.9±4.0‡	109.9±5.1*,‡	105.4±4.3‡	103.9±5.0‡
Recovery DBP (mm Hg)	M	69.6±5.4	78.1±3.1*	78.3±1.2†	77.0±4.4†
	W	71.9±5.3	77.5±2.3*	76.4±2.2	73.2±2.8
Recovery MAP (mm Hg)	M	86.4±4.6	94.2±3.2*	93.4±2.5†	93.7±3.9†
	W	88.5±4.9	94.2±2.7*	92.4±3.1	91.1±2.7

*Statistically significant (p<0.05) difference from previous time.

†Statistically significant (p<0.05) difference of T₁ or T₃ from T_B.

‡Statistically significant (p<0.05) difference between sexes for the same measurement.

DBP, diastolic blood pressure; M, men; MAP, mean arterial pressure; W, women.

		T _B	T ₀	T ₁	T ₃
IL-4 (pg/ml)	M	38.1±3.9	47.2±5.9*,‡	45.3±3.4†,‡	45.5±2.2†,‡
	W	36.4±1.9	35.3±3.5‡	36.3±4.1‡	35.4±3.4‡
IL-5 (pg/ml)	M	99.0±6.4	157.6±7.1*	150.9±7.5†	140.2±10.4*,†
	W	103.9±11.8	149.6±14.6*	145.1±16.1†	133.1±16.0†
IL-6 (pg/ml)	M	6.6±1.3‡	12.4±3.0*	14.7±2.5†,‡	14.6±1.7†,‡
	W	8.9±1.5‡	15.1±2.8*	17.5±2.0†,‡	15.5±2.2†,‡
TNFα (pg/ml)	M	14.3±1.7‡	20.9±2.1*,‡	23.6±3.0†,‡	23.7±2.2†,‡
	W	11.4±2.5‡	17.3±2.3*,‡	15.4±1.5†,‡	13.9±2.1‡
INFγ (pg/ml)	M	0.41±0.10	0.61±0.10*	0.55±0.10†	0.55±0.10†
	W	0.41±0.08	0.56±0.13*	0.58±0.10†	0.56±0.10†

*Statistically significant (p<0.05) difference from previous time.

†Statistically significant (p<0.05) difference of T₁ or T₃ from T_B.

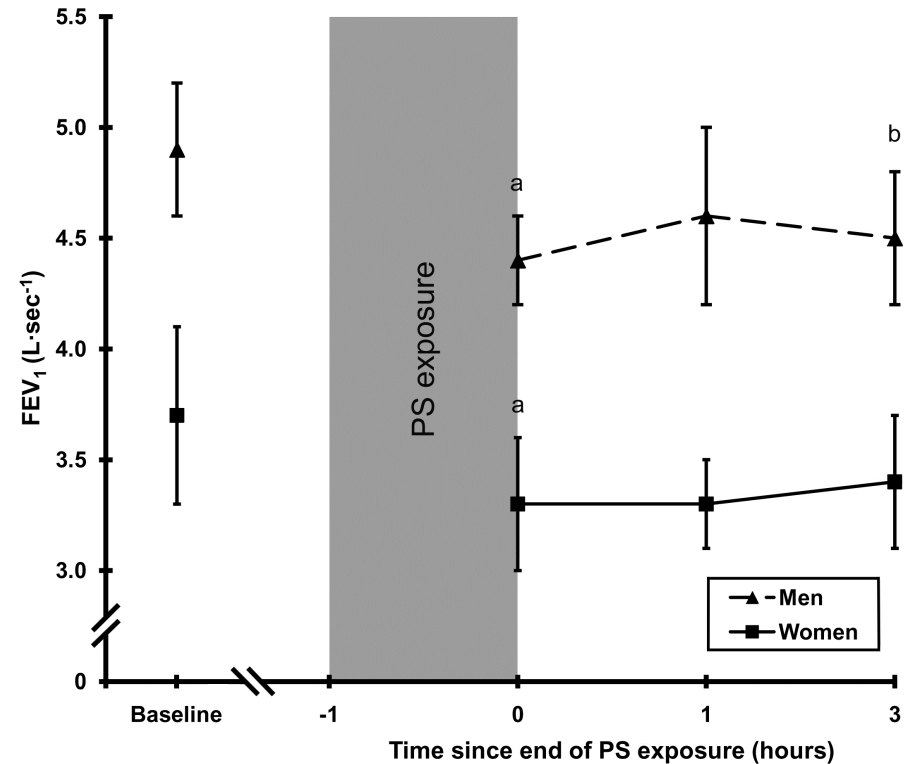
‡Statistically significant (p<0.05) difference between sexes for the same measurement.

IL-4, 5 and 6, interleukins 4, 5 and 6, respectively; INFγ, interferon gamma; M, men; TNFα, tumour necrosis factor alpha; W, women.

- Μείωση σωματικής απόδοσης κατά **37%**

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

		T _B	T ₀	T ₁	T ₃
Serum cotinine (ng/ml)	M	6.6±2.5	33.9±25.8*	33.6±19.3†	26.8±12.6†
	W	8.1±2.8	27.0±8.8*	33.6±19.3†	28.8±13.6†
Urine cotinine (ng/ml)	M	61.9±18.8	187.0±76.3*	310.2±126.1*,†	265.6±130.1†
	W	67.5±23.6	185.3±66.1*	309.3±89.0*,†	270.2±77.3†
FVC (l)	M	5.8±1.1‡	5.8±1.1‡	5.8±1.1‡	5.9±1.1‡
	W	4.1±0.5‡	4.1±0.4‡	4.2±0.5‡	4.1±0.5‡
FEV ₁ (l)	M	4.9±0.3‡	4.4±0.2*	4.6±0.4‡	4.5±0.3†,‡
	W	3.7±0.4‡	3.3±0.3*	3.3±0.2‡	3.4±0.3‡
%FEV ₁ (%)	M	114.0±9.2	101.6±8.4*	105.0±9.2	103.7±9.7
	W	117.8±6.7	103.7±7.8*	106.6±9.1†	107.0±4.8†
FEV ₁ /FVC	M	0.88±0.08	0.79±0.09*	0.82±0.09	0.80±0.09
	W	0.90±0.06	0.80±0.08*	0.81±0.08	0.83±0.05
PEF (l/s)	M	10.0±1.2‡	10.0±1.2‡	9.8±1.1‡	9.9±1.4‡
	W	7.4±1.4‡	7.7±1.6‡	7.7±1.6‡	7.3±1.4‡
MEF _{75%} (l/s)	M	8.3±0.2‡	7.7±0.2*,‡	8.1±0.2‡	8.2±0.6‡
	W	7.0±0.5‡	6.3±0.4*,‡	6.8±0.3‡	6.7±0.5‡
MEF _{50%} (l/s)	M	5.6±0.3‡	5.0±0.4*,‡	5.2±0.3†,‡	5.3±0.3‡
	W	4.8±0.3‡	4.1±0.3*,‡	4.4±0.4‡	4.7±0.4‡
MEF _{25%} (l/s)	M	2.9±0.3	2.3±0.4*	2.7±0.3*	2.8±0.3
	W	3.1±0.3	2.5±0.2*	2.6±0.4†	2.9±0.2

*Statistically significant ($p < 0.05$) difference from previous time.

†Statistically significant ($p < 0.05$) difference of T₁ or T₃ from T_B.

‡Statistically significant ($p < 0.05$) difference between sexes for the same measurement.

FEV₁, forced expiratory volume in 1 second; %FEV₁, percentage predicted FEV₁; PEF, peak expiratory flow; FVC, forced vital capacity; M, men; MEF_{75%}, MEF_{50%}, MEF_{25%}, maximum expiratory flow when 75%, 50% and 25% of FVC remains in the lungs, respectively; W, women.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Σε υγιείς μη-καπνιστές, 1 ώρα παθητικού καπνίσματος σε ένα προσομοιωμένο περιβάλλον μπαρ/εστιατορίου έχει σημαντικές **αρνητικές** επιπτώσεις στην **καρδιοαναπνευστική** και **ανοσολογική** προσαρμογή του οργανισμού στη φυσική δραστηριότητα για τουλάχιστον **3 ώρες** μετά την έκθεση
- Κλινικοί πληθυσμοί;

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

- Σε υγιείς μη-καπνιστές, ακόμη και σχετικά σύντομη έκθεση σε ΠΚ έχει σημαντικές **αρνητικές** επιπτώσεις στο καρδιαγγειακό, στο ενδοκρινικό και στο ανοσοποιητικό σύστημα
- Άσκηση μετά από έκθεση σε ΠΚ δημιουργεί επιπρόσθετες δυσκολίες στην **καρδιοαναπνευστική** και **ανοσολογική** προσαρμογή του οργανισμού στη φυσική δραστηριότητα

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

- Οι περισσότερες επιδράσεις του ΠΚ υποχωρούν μέσα σε 1 ώρα, αλλά οι αρνητικές συνέπειες στις φλεγμονώδεις κιτοκίνες, την αίσθηση της κόπωσης και τη σωματική απόδοση παραμένουν για τουλάχιστον **3 ώρες** μετά την έκθεση

ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ	ΔΕΙΓΜΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
<i>Blair et al. (1990)</i>	N= 10250 ενήλικοι.	Όσο πιο πολύ γυμνάζονταν, τόσο πιο λίγο κάπνιζαν.
<i>Copeland et al. (1996)</i>	N= 3137 τελειόφοιτοι Λυκείου.	Η άσκηση ελάττωσε το κάπνισμα στα αγόρια.
<i>D'Ellio et al. (1993)</i>	Νεαροί Αφροαμερικανοί που αθλούνταν.	Η άσκηση βοήθησε στην ελάττωση του καπνίσματος.
<i>Marcus et al. (1991)</i>	N= 20 υγιείς καπνίστριες, με 10 ή περισσότερα τσιγάρα ημερησίως.	Άτομα που ασχολούνταν με την άσκηση δεν κάπνιζαν, τουλάχιστο για περίοδο 1 έτους.
<i>Martin et al. (1997)</i>	N= 205, 93 γυναίκες και 113 άντρες, με 27 τσιγάρα ημερησίως.	Η άσκηση βοήθησε στην ελάττωση του καπνίσματος.
<i>Rainey et al. (1996)</i>	Μαθητές σχολείων.	Οι μαθητές που ασχολούνται με τον αθλητισμό δεν κάπνιζαν.
<i>Salonen et al. (1988)</i>	N= 15088 Φιλανδοί ενήλικοι.	Αυτοί που δεν ασχολούνταν με τα σπορ καταναλώναν περισσότερα τσιγάρα, από αυτούς που ασχολούνταν.
<i>Ussher et al. (2003)</i>	N= 309 άτομα, 188 γυναίκες και 121 άντρες, με 22 τσιγάρα ημερησίως.	Όσο πιο πολύ γυμνάζονταν, τόσο πιο λίγο κάπνιζαν.

ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

- Κατάλληλα προγράμματα αγωγής υγείας και ένας διά βίου αθλητικός τρόπος ζωής μπορούν να αποτρέψουν άτομα από τη συνήθεια του καπνίσματος
- Η υιοθέτηση ενός αθλητικού τρόπου ζωής βοηθάει στον περιορισμό του καπνίσματος
  - η άσκηση είναι ένα μέσο που μπορεί να προσφέρει ικανοποίηση, κατάλληλη ψυχική διάθεση και ευφορία, και να λειτουργήσει ως μηχανισμός αυτορρύθμισης και απόσπασης ή μετατόπισης της προσοχής
- Μπορεί να ενταχθεί στη ζωή όλων αυτών που αποφασίζουν να διακόψουν το κάπνισμα
  - μελέτες έχουν δείξει ότι μπορεί να γίνει τρόπος ζωής, αρκεί να περάσει στη συνείδηση των καπνιστών ως κάτι θετικό και εφικτό. Συνδυασμένα παρεμβατικά προγράμματα, με σωστές διαδικασίες παρότρυνσης, ανάλογες ψυχολογικές τεχνικές παρέμβασης και κατάλληλα προγράμματα άσκησης μπορούν να εφαρμοστούν στην κατεύθυνση της διακοπής του καπνίσματος

